

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdaje in tiska Celovška podjetje Slovenski poročevalci... Direktor: Budi Jauhava...

ZASEDANJE LJUDSKE SKUPŠČINE LRS

Prilagoditi delo pogojem razvitejšega družbenega sistema

Na včerajšnjem zasedanju se je Ljudska skupščina konstituirala — Za predsednika je bil ponovno izvoljen tovariš Miha Marinko...

Ljubljana, 11. aprila. Danes je Ljudska skupščina LRS nadaljevala delo. Oba zborna sta najprej zasedala na ločenih sejah...

sednika in zapisničarjev tega zborna. Soglasno so bili izvoljeni za predsednika Lojze Ocepki...

nik, Ada Krivic, Vlado Majhen, Matija Maležič, Mitja Ribičič, Rudolf Janko, Niko Šilih, Vida Tomšič, Janez Vipotnik in Peter Zorko.

Konstituiranje Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS

Po končanem zasedanju Ljudske skupščine se je sestel izvršni svet na prvi seji in se konstituiral takole: predsednik Boris Kraigher...

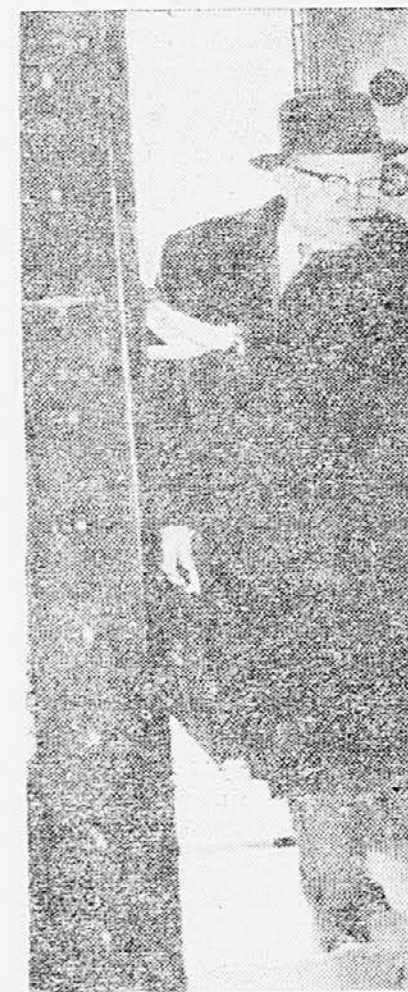


Predsednik Izvršnega sveta LRS Boris Kraigher

Govor Mihe Marinka

Dovolite mi, da ob tej priložnosti, ko me tudi skupščina IV. sklica voli za svojega predsednika, spregovorim nekaj besed.

mo znani mi vsi — vsa naša Skupščina — združevati naše praktične napore v edinstveni politični enotnosti in socialistični zavesti.



Predsednik ljudske skupščine LRS Miha Marinko

Naš politični forumi so povsem upravičeno in utemeljeno ugotovili, da so bile te volitve velično živahnije, z velikansko in aktivno udeležbo množic in boljšimi izidi glasovanja od vseh prejšnjih volitev.

Prepričan sem, da imamo vsi kot celota in posamezniki voljo in pripravljenost, prispevati k uresničenju vseh tistih pričakovanih volitev...

Prvo redno sejo zborna proizvajalcev je vodil novoizvoljeni predsednik Lojze Ocepki. Na dnevnem redu je bila izvolitev sedmih odborov zborna proizvajalcev, ki so se takoj po izvolitvi konstituirali.

Naš politični forumi so povsem upravičeno in utemeljeno ugotovili, da so bile te volitve velično živahnije, z velikansko in aktivno udeležbo množic in boljšimi izidi glasovanja od vseh prejšnjih volitev.

Le tako bomo mogli zadovoljivo upravičeno pričakovanja, ki so jih jasno izrazili v preteklih volitvah.

Praktične razprave o najrazličnejših vprašanjih, ki zadevajo neposredne koristi vsakega posameznika, so potekale v vzdušju poznavanja in upoštevanja naše celotne jugoslovanske socialistične problematike.

VREME Napoved za soboto. Pretežno oblačno vreme. Le v vzhodni Sloveniji zjutraj delne razjasnitve.

Nadaljevanje na 2. strani

Praktične razprave o najrazličnejših vprašanjih, ki zadevajo neposredne koristi vsakega posameznika, so potekale v vzdušju poznavanja in upoštevanja naše celotne jugoslovanske socialistične problematike.

Nadaljevanje na 2. strani



Včeraj dopoldne se je na Trgu narodnih herojev zbralo nekaj tisoč ljudi, ki so prisostvovali polaganju vencev na grobnico narodnih herojev...

Popoldne ob 17. uri pa so na hiši št. 7 v Zrinjskega ulici, kjer je živel v letih 1920—1935 Boris Kidrič, slovesno odkrili spominsko ploščo.

TEDESKA TISKOVNA KONFERENCA V DRŽ. SEKRETARIATU ZA ZUNANJE ZADEVE

Postopni sporazumi

Obisk Vorošilova bo okreplil sodelovanje med ZSSR in FLRJ — Nazorožitev je mogoče doseči v OZN in na druge načine

BEograd, 11. apr. »Obisk predsednika predzida vrhovnega sovjeta Sovjetske zveze K. J. Vorošilova Jugoslaviji, pomeni vrhove obiska predsednika FLRJ Tita predlaskim v Sovjetski zvezi.

S to izjavo je predstavnik državnega tajništva za zunanje zadeve na današnji tiskovni konferenci odgovoril na vprašanje, kaj lahko pove o bližnjem obisku Vorošilova.

Predsednik Tito obiskal Sudan

Beograd, 11. aprila. Dosežen je bil sporazum o obisku predsednika republike Tita v Sudanu (Jugopres).

Dejal je, da je pozitivno, da je generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld te dni pozdravil sklep sovjetske vlade o enostranski prekinitvi poskusnih eksplozij z atomskim orožjem.

Prizadevati si moramo, kot je dejal Hammarskjöld, da dosežemo tudi sporazum o preprosti proizvodnje in uporabe atomskih eksplozij reši takoj.

Vedno več orožja

Bonn bi rad odpravil omejitve na izdelovanje orožja

BONN, 11. apr. (Tanjug). V bonnskih političnih krogih menijo, da zahodnonemška vlada in ministri za obrambo Strauss sedaj delata v smeri revizije dopolnilnih protokolov pariškega sporazuma...

S pariško pogodbo je Zah. Nemčija leta 1954 postala suverena država in so jo sprejeli v Atlantski pakt. Takrat se je obvezala, da ne bo proizvajala takozvana atomska, biološka in kemična orožja in da se odreka lastni proizvodnji strateških raket, težkih bombnikov in velikih vojnih ladij.

Diplomatska kronika

Beograd, 11. apr. (Tanjug). Z ukazom predsednika republike je bil imenovan za izrednega poslanika in opolnomočenega ministra FLRJ v DR Nemčiji tovariš Mitja Vošnjak, dosednji generalni konzul FLRJ v Trstu.

Predsedstvo Ljudske skupščine. Od leve proti desni: Stane Kavčič, Miha Marinko, dr. Heli Modič in dr. Miha Potočnik

Govor Mihe Marinka

II. spomladanski velesojem

54. mednarodno velesojemsko prireditev je odprl Nikola Minčev - 1500 razstavljalcev in pet tisoč razstavljenih predmetov

(Nadaljevanje s prve strani)

pori in požrtvovalnostjo naših delovnih ljudi. Priznavamo, da so velike uspehe v našem gospodarstvu, pri razvoju demokratičnega družbenega upravljanja in pa neposredne naloge in naše nadaljnje stvarne perspektive.

Zlasti je bila dragocena političnozgodnja stran široke predvolilne razgibanosti. Razvile so jo naše zavestne politične sile. Te bodo tudi vnaprej mnogo pomagale, da se bodo čimferšeje množice še bolj neposredno udeleževale v vsem družbenem življenju, tako pri izpolnjevanju naših splošnih nalog kakor urejanju pravnih in neposredne življenjske koristi vsakega posameznika in koristi naše socialistične skupnosti, ki sta v najstarejši medsebojni odvisnosti.

Volilne priprave in razprave so potekale v znamenju realističnega prikazovanja naših možnosti za urejanje konkretnih problemov, ki živo zadevajo vsakega delovnega posameznika, vendar brez kakršnihkoli nestvarnih obljub in demagogije.

Močan prispevek k nadaljnji utrditvi politične enotnosti naših narodov in poglobljanju socialistične zavesti najširših množic širom po Jugoslaviji je pomenil tudi medrepubliška izmenjava političnih voditeljev, ki so v času predvolilne aktivnosti obravnavali predvsem sadove razvoja edinstvenega komunalnega sistema z vidika naše jugoslovanske skupnosti. Lahko rečemo, da smo tako močno oslabili, da ne rečem popolnoma odpravili težnje po ozkem egoističnem lokalizmu, ki so se porajale marsikje. Tako izmenjava izkušnje po ljudskih predstavnikih naj bi se uveljavila v praktičnem delu med našimi okraji: v okrajih bratskih republik za medsebojno spoznavanje in sodelovanje tudi v prihodnje.

Tako je dobil naš politični aktiv vse do občin, podjetij in osnovnih organizacij čvrsto hrbenico, ki mu je omogočila, da se je lotil z veliko prizadevanjem podrobni razpravi z najširšimi množicami našega volilnega telesa in tako, z redkimi izjemami, odločno prispeval k tako sijajnemu volilnemu izidu: za kar mu gre dolžno priznanje. S tem se je tudi izdatno usposobil za nadaljnje naloge v življenju in delovanju našega demokratičnega sistema delavskega in družbenega upravljanja.

bolj lokalnega značaja, ki mu ne gre pripisovati kakšnega splošnega politično sovražnega pomena. V dveh, treh primerih slabše volilne udeležbe so bili vzrok tega nesporazumi in nezadostna demokratičnost pri izbiri kandidatov, ne pa politični vzroki nasprotovanja našemu socialističnemu družbenemu sistemu. Na splošno so volitve dokazale vso prednost našega demokratičnega volilnega sistema, v katerem je težnja demokratičnosti v sami izbiri kandidatov, ki smo jo opravili v prvem delu volilnih priprav.

Pri tem pa se je analize volilnih izidov videli tudi tole: Četudi smo imeli v Sloveniji največ dvojnih kandidatur, so na splošno volilni rezultati pokazali, da te niso bile povod za večjo volilno udeležbo. Udeležba je bila odvisna od demokratične izbire kandidata in zborih volivcev in kandidacijskih konferencah, zlasti pa od pravočasne načelne razprave o naši gospodarski politiki, s podukom na razvoju demokratičnosti našega sistema delavskega in družbenega upravljanja.

Naloga skupščinskih organov, da kar najbolj podpre delavske svete in organe družbenega upravljanja, da se naš demokratični družbeni sistem dosledno in zakonito uveljavi. Skupščina, oziroma njeni organi, skupščinski odbori, bodo morali bolj nadzorovati izvajanje zakonskih predpisov in naše splošne gospodarske politike. V ta namen bodo potrebne tudi razne ad hoc komisije za preglede izvajanja naše proračunske politike in posameznih ljudskih odborih. Tudi razprava o zaključnih računih nekaterih podjetij bo vzgojno vplivala na dosledno izvajanje naše gospodarske politike in dejavnost na drugih področjih. Z vso doslednostjo bo treba uveljavljati sistem javnega dajanja računov v vseh gospodarskih, finančnih in ostalih zadevah, da bo tako imel volivec priložnost spoznati in kritično obravnavati vso našo družbeno dejavnost. S tem pa bo tudi pomagal odpravljati razne slabosti, nepravilnosti, samovoljnosti in slinjo.

Izredno je važen način izvajanja poslanskih nalog. Ne gre toliko za bolj ali manj demagoško romanje, v kar se sprevrže tisto, čemur pravimo »stik poslancev z volivci«, ne gre toliko za nabiranje raznih upravičenih in neupravičenih pritožb in želja posameznih volivcev, marveč gre kar najbolj za pomoč poslancev samoupravljajočemu sistemu naše neposredne socialistične demokratije.

Cimveč moramo delati na tem, da volivci sproščeno sodelujejo, da se zanimajo za upravljanje podjetij, za gospodarjenje v občini in urejanje posameznih problemov, v okviru in v skladu z našimi splošnimi zmogljivostmi. Ljudski poslanec naj deluje v smeri ustvarjanja atmosfere sproščene sodelave.

Volitve so bile izredno živahne zaradi porasta zavesti širokih množic, ki se zavedajo svojih pravic in tudi dolžnosti. Dale so močan impulz za ustvarjalno dejavnost v združenih, komunalnih itd. Zato bo morala skupščina prilagoditi svoje delo novim pogojem razvijajočega družbenega sistema, morala bo mnogo neposredneje pomagati pri uresnitvi vseh teh pričakovanih, ki so izšla iz kritičnega obravnavanja naših slabosti, pomanjkljivosti in nepravilnosti. Dosti neposredneje bo morala spremljati življenje raznih organov družbenega upravljanja.

Naloga skupščinskih organov, da kar najbolj podpre delavske svete in organe družbenega upravljanja, da se naš demokratični družbeni sistem dosledno in zakonito uveljavi. Skupščina, oziroma njeni organi, skupščinski odbori, bodo morali bolj nadzorovati izvajanje zakonskih predpisov in naše splošne gospodarske politike. V ta namen bodo potrebne tudi razne ad hoc komisije za preglede izvajanja naše proračunske politike in posameznih ljudskih odborih. Tudi razprava o zaključnih računih nekaterih podjetij bo vzgojno vplivala na dosledno izvajanje naše gospodarske politike in dejavnost na drugih področjih. Z vso doslednostjo bo treba uveljavljati sistem javnega dajanja računov v vseh gospodarskih, finančnih in ostalih zadevah, da bo tako imel volivec priložnost spoznati in kritično obravnavati vso našo družbeno dejavnost. S tem pa bo tudi pomagal odpravljati razne slabosti, nepravilnosti, samovoljnosti in slinjo.

Izredno je važen način izvajanja poslanskih nalog. Ne gre toliko za bolj ali manj demagoško romanje, v kar se sprevrže tisto, čemur pravimo »stik poslancev z volivci«, ne gre toliko za nabiranje raznih upravičenih in neupravičenih pritožb in želja posameznih volivcev, marveč gre kar najbolj za pomoč poslancev samoupravljajočemu sistemu naše neposredne socialistične demokratije.

Cimveč moramo delati na tem, da volivci sproščeno sodelujejo, da se zanimajo za upravljanje podjetij, za gospodarjenje v občini in urejanje posameznih problemov, v okviru in v skladu z našimi splošnimi zmogljivostmi. Ljudski poslanec naj deluje v smeri ustvarjanja atmosfere sproščene sodelave.



Predsednik zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS
Lj. Ožpek

obravnavanju vseh neposrednih zadev, ki življenjsko zanimajo volivce na njihovem območju, da se tako obkrožijo in onemogočijo birokratski pojavi ter prepreči vsako zastraševalno omejevanje kritike. Skratka, delati mora na utrditvi sistema, ki preprečuje samovoljo, sistema, ki nudi zaščito proti krivicam. Cim več bo tega dela in čim bolj se bo ta sistem utrjeval, tem manj bo nepotrebnega posredovanja poslancev med organom upravljanja in prizadevanjem državljanom. Predvsem pa je važno, da bodo tako poslanci kot skupščinski odbori in drugi organi nosilci raznih pobud v smeri čimvečjega uveljavljanja organov neposrednega družbenega upravljanja. Skupščina bo morala gibčno prilagajati svoje oblike dela razvijajočemu se sistemu naše neposredne socialistične demokratije.

To so velike in odgovorne naloge, ki bodo zahtevale od vseh nas zelo velikih naporov. Zato želimo pri njihovem izpolnjevanju našemu predstavniškemu telesu ter vsakomur izmed vas čimveč uspeha!

ZAGREB, 11. aprila. Dopoldne so slavnostno odprli II. mednarodni spomladanski velesojem v Zagrebu. Otvoritev se je udeležilo veliko število predstavnikov političnega, javnega in gospodarskega življenja. Med gosti so bili navzoči člani zveznega izvršnega sveta Nikola Minčev, in dr. Pavle Gregorič, državni sekretar za blagovni promet dr. Marijan Brečelj, predsednik Sabora Hrvaške, dr. Vladimir Bakarič, podpredsednik Sabora Nikola Sekulič, predsednik republiškega zbora Sabora dr. Zlatan Srećec, člani izvršnega sveta Hrvaške Božidar Maslarič, Marin Četinič, Franjo Gazi in Anton Biber, predsednik ljudskega odbora mesta Zagreba Većeslav Holjevac in drugi.

Goste je pozdravil podpredsednik ljudskega odbora mesta Zagreba Josip Kolar. Ko je očitel napredek velesoja in želel razstavljalcem veliko poslovnega uspeha, je dal besedo Nikoli Minčevu.

Nikola Minčev je v imenu zveznega izvršnega sveta poudaril, da je letošnji mednarodni velesojem v znaku uspeha v jugoslovanski industrijski proizvodnji in zunanji trgovini. Omenil je gospodarski razvoj v zadnjih mesecih in dejal, da se v mednarodni trgovini kaže težnja po hitrejšem povečevanju izvoza, kar je predvideno v perspektivnem načrtu in kar bo odstranilo primanjkljaj v naši plačilni bilanci. V našem izvozu se povečuje delež industrijskih izdelkov, kar kaže višjo stopnjo razvoja našega gospodarstva. Nad 75 odst. skupne vrednosti izvoza v lanskem letu odpade na izdelke, ki vsebujejo določeno stopnjo industrijske predelave. Ko je govoril o napredku našega

gospodarstva, je posebej omenil vse večjo proizvodnjo blaga za široko potrošnjo. V zvezi s tem je pozdravil napore organizatorjev zagrebskega velesoja, ki na tem področju vzpostavljajo stike domačih in inozemskih proizvajalcev in tako na pravilen način vzpodbujajo razvoj domače proizvodnje teh predmetov.

Po govoru tov. Minčeva, ki so ga navzoči pozdravili s ploskanjem, so simbolično presekali vrvice, nakar so si gostje ogledali paviljone. Oglel je trajal nad 3 ure.

Drugi mednarodni zagrebski spomladanski velesojem obsega razstavne prostore v zaprtih dvoranah na več kot 44.000 m². Razstavlja nad 1500 domačih in inozemskih razstavljalcev. Med tujimi so razstavljalci iz Avstrije, Zahod. Nemčije in Vzhodne Nemčije, Švice, Vel. Britanije, Nizozemske, Madžarske, Francije

in Belgije. Skupno je razstavljenih nad 5000 vrst izdelkov, med njimi kakih 400 popolnoma novih jugoslov. izdelkov. V okviru velesoja so razstava predmetov za široko potrošnjo, IV. obrtniški velesojem FLRJ z okoli 250 razstavljalci, mednarodna razstava knjig in publikacij, razstava naprav in opreme za trgovino in gostinstvo ter druga mednarod. revija mode.

Ves razstavni prostor je zelo lepo urejen. Pozornost vzbujajo obrtni izdelki, ki so razstavljeni v paviljonu L.R. Kitajske. Velika izbira blaga za široko potrošnjo je v češkoslovanskem paviljonu, vzpon naše industrijske proizvodnje pa je prikazan v paviljonih FLRJ. Moderna revija je v sovjetskem paviljonu vsak dan dvakrat. Na velesoju nepretrgano predvajajo filme v velikih dvoranah, za okrepčilo je na razpolago več udobnih restavracij. Za sklepanje kupčij in za informacije je urejenih več uradov. Obratuje tudi sejmska železnica. Iz mesta vozijo na velesojem avtobusi in tramvaj. V času, ko bo trajal velesojem, bo v Zagrebu več kulturnih, zabavnih in športnih prireditev. Organiziranih bo tudi več sestankov gospodarstvenikov, na katerih bodo izmenjali izkušnje.

Podpredsednik republiškega zbora Ljudske skupščine LRS
ing. Pavle Zaver

LJUBLJANČANI!

Zvezna ljudska skupščina je razglasila 15. april za dan železničarjev. Ta dan pa je obenem spomin na žrtve, ki so padle na Zaloški cesti v Ljubljani leta 1920, ko so železničarji v borbi proti profilskega režimu organizirali generalno stavko.

ZVEZNO SINDIKALNO ZDRUŽENJE ŽELEZNIČARJEV BO V TOREK, 15. APRILA OB 12.30 PRIREDILO SLOVENOST OB ODKRITJU SPOMENIKA ŽRTVAM NA ZALOŠKI CESTI.

Republiški odbor Sindikata železničarjev Slovenije v Ljubljani in Okrajni odbor Socialistične zveze delovnega ljudstva Ljubljana vabita svoje padlih žrtve na Zaloški cesti, svoje padlih železničarjev v NOB in ostalo prebivalstvo, kakor tudi osnovne organizacije SZDL, sindikalne in društvene organizacije, delovne kolektive in mladino, da se množično udeležijo slovenosti.

Podrobnejši spored:

Ob 11. uri: **POVORKA IZPRED DOMA ŽELEZNIČARJEV** (Trg Osvobodilne fronte).

Ob 12.30: **SLOVENOST ODKRITJE SPOMENIKA NA ZALOŠKI CESTI.**

Popoldne bo v dvorani Slovenske filharmonije (Trg revolucije) kulturna prireditev, in sicer:

Ob 18. uri: **KONCERT PEVSKIH ZBOROV:**
 SKUD »Tine Rožance« iz Ljubljane,
 DPD »Svoboda Tabora« iz Maribora,
 ZPD »France Prešerna« iz Celja,
 DPD »Svoboda Bršljina« iz Novega mesta
 in harmonikarskega zbora SKUD »Tine Rožance« iz Ljubljane.

Odbori Ljudske skupščine LRS

Za predsednika administrativnega odbora je bil izvoljen Ivan Novak, za tajnika Jože Klavžar. Za predsednika odbora za volitve Tine Remškar, za tajnika Andrej Babnik. Za predsednika komisije za razlago zakonov Lj. Ožpek, za tajnika Karel Lutar. Za predsednika komisije za ljudske odbore Tomo Brejce, za tajnika pa Anton Pernel. S tem je bila skupna seja zaključena.

Nato so sledile volitve osmih odborov republiškega zbora. Ko so bili odbori izvoljeni, so se konstituirali takole: za predsednika odbora za organizacijo oblasti in uprave je bil izvoljen Mirko Zlatnar, za podpredsednika Franca Pirkoviča, za tajnika pa inž. Pepra Perovšek; za predsednika odbora za gospodarstvo je bil izvoljen Franec Leskošek, za podpredsednika Franca Popita, za tajnika pa inž. Ivo Klemenčič; za predsednika odbora za prosveto in kulturo je bil izvoljen Franec Perovšek, za podpredsednika Lj. Ožpek, za tajnika pa Franec Susteršič; za predsednika odbora za zdravstvo in socialno politiko je bila izvoljena Mira Svetina, za podpredsednika dr. Ivan Kopač, za tajnika Franca Kresca; za predsednika odbora za proračun je bil izvoljen Branko Babič, za podpredsednika Jakob Zen, za tajnika Franca Stoka; za predsednika zakonodajnega odbora je bil izvoljen dr. Heli Modic, za podpredsednika dr. Miha Potokič; za tajnika dr. Sonja Kukovec; za predsednika mandatno-imunitetnega odbora je bila izvolje-

na Mara Dermastia, za tajnika Humbert Gačnik; za predsednika odbora za predloge in pritožbe je bil izvoljen Jože Klavžar, za tajnika pa Mica Marinko.

Za predsednika odbora za gospodarstvo je bil izvoljen Jože Grbec, za podpredsednika Herman Slamič in za tajnika Stane Fele; za predsednika odbora za gospodarske organizacije je bil izvoljen Ivan Gorjup, za podpredsednika Anton Hafner in za tajnika Nada Božič; za predsednika odbora za proračunska dela in socialnega zavarovanja je bil izvoljen Jože Bergant, za podpredsednika Luka Dolenc in za tajnika Stane ...; za predsednika odbora za proračun je bil izvoljen Mirko Remec, za podpredsednika Anton Pirc ter za tajnika Ivanka Kukovec; za predsednika zakonodajnega od-

Proglasitev udarnih brigad na avtomobilski cesti

Otočec, 11. aprila (Tanjug). Glavni štab mladinskih delovnih brigad je na svojem današnjem sestanku izrekel priznanje najboljšim brigadam za delovne uspehe v prvih desetih dneh aprila. S tem sklepom so drugič proglasili kot udarne I. sisaško, I. karlovaško, zagrebško, I. primorsko, I. kranjsko, IX. ljubljansko, brigado ELES, trboveljsko-goriško, mariborsko, celjsko, pomursko in X. ljubljansko mladinsko delovno brigado.

PROSLAVA 1. MAJA V BEOGRADU

Beograd, 11. aprila. Na današnji sejni predstavništva mestnega odbora SZDL Beograda so odobrili program proslave 1. maja. Letošnja proslava naj bi imela značaj splošno-ljudske politične manifestacije, ki naj bi bila v znaku zborovanj v podjetjih, bogatih in raznih kulturno-umetniških, zabavnih in športnih prireditvah. Vojaška parada, ki je bila doslej 1. maja, bo v

prihodnje 4. julija, na dan borca. Letošnje proslave se bodo začele v Beogradu nekaj dni pred 1. majem. V podjetjih, šolah, ustanovah, delavskih in ljudskih univerzah ter v mladinskih domovih bodo priložnostne prireditve s predavanji o pomenu in zgodovini 1. maja. Razen tega bodo 30. aprila v Novem Beogradu, na Zvezdarni in na sejmšču veliki ognjemeti. Tisoč metrov visoko nad mestom bo balon nosil portret predsednika Tita, ki bo razstavljen s reflektorji. V luči reflektorjev bo skupina padalcev skakala iz letala na Vojni otok, nad mestom pa bo letalo oddajalo borbene in množične pesmi. Na predvečer 1. maja bosta nad mestom krožili dve letali, ki bosta nosili svetiljakoloča se gesla. Po ognjemetu bodo v raznih krajih mesta ljudske zabave.

Položajne plače državnih uslužbencev

Beograd, 11. aprila. V večernem poročilu o položajnih plačah uslužbencev v zveznih organih je bilo napočeno objavljeno, da znašajo položajne plače pomočnikov državnih sekretarjev in uslužbencev na drugih ustreznih položajih 18.000 do 22.000 din. Namesto tega bi morali biti: 15.000 do 20.000 din (iz sekretariata za informacije pri zveznem izvršnem svetu)

15. številka tednika »Komunist«

V današnji številki »KOMUNIST« lahko beremo: Zvonko Stauhinzer, Ljubljana pred VII. kongresom Zveze komunistov Jugoslavije. — Primerjanje nekaterih dokumentov iz partijskega arhiva dokazuje, da je bil tovariš Tito doleten za član Nadomestnega biroja CK KPJ že leta 1922. Dokumenti in članek, objavljeni na 3. strani, osvetljujejo nekatere važne dogodke in trenutke iz zgodovine KPJ. — Ob odklonitvi predloga Okrajnega komiteja v Kobiljski Mitrovci o kaznovanju dveh študentov-komunistov. — Dr. Borislav Blagojevič, rektor beograjske univerze piše o delu in nalogah skupnosti jugoslovanskih univerz. — »Moje povedati« iz procesa proti Borisu Kidriču in njegovim tovarišem. — V redni rubriki komentarji »Komunist«: Samoupravljanje na vasi, Gradnja cenejših stanovanj in Plenum sindikatov Jugoslavije.

To so velike in odgovorne naloge, ki bodo zahtevale od vseh nas zelo velikih naporov. Zato želimo pri njihovem izpolnjevanju našemu predstavniškemu telesu ter vsakomur izmed vas čimveč uspeha!

Konferenca o blagovnem prometu v Sežani

KOPER, 11. apr. Na pobudo državnega sekretariata za blagovni promet LRS je bila v četrtki v Sežani konferenca, ki sta se je udeležila načelnika tajništva za gospodarstvo koprskih in goriškega okraja ter zastopniki republiške zadržne zveze, okrajnih združenih zvez iz Gorice in Kopra, združenih poslovnih zvez, mesne predelovalne industrije in klavnice. Državni sekretariat je zastopal načelnik Evald Sitar.

Po uvodni ugotovitvi trenutnega stanja živinoreje in potrošnje mesa, ki je pokazala, da potrošnja zlasti v koprskem okraju presegata razpoložljive vire, so udeleženci



Tomosovi motorji na velesoju

Vojasnica Borisa Kidriča

Sentvid, 11. aprila. Ob 5-letnici smrti narodnega heroja Borisa Kidriča se bo vojašnica JLA v Sentvidu pri Ljubljani imenovala na podlagi odredbe državnega sekretarja za narodno obrambo FLRJ, armijskega generala Ivana Gošnjaka po Borisu Kidriču. V vojašnici je bila danes svečanost pripadnikov JLA, ki so ji kot gostje prisostvovali podpredsednik Ljudske skupščine Slovenije Stane Kavčič, generalni polkovnik Djoka Jovančič, kakor tudi zastopniki političnih in družbenih organizacij občine Sentvid. Po govoru o Borisu Kidriču so prisotni počastili z enominutnim molkom velikega revolucionarja, nakar je sledil umetniški program.

Ob vhodu v vojašnico je postavljen velik napis »Kasarna Borisa Kidriča«. V samji vojašnici bodo uredili zgodovinski kabinet, posvečen življenju in delu Borisa Kidriča, da bi se lahko pripadniki JLA v tej vojašnici seznanili z likom velikega revolucionarja in narodnega heroja.

konferenca obravnavali vrtovnega sekretariata za blagovni promet LRS je bila v četrtki v Sežani konferenca, ki sta se je udeležila načelnika tajništva za gospodarstvo koprskih in goriškega okraja ter zastopniki republiške zadržne zveze, okrajnih združenih zvez iz Gorice in Kopra, združenih poslovnih zvez, mesne predelovalne industrije in klavnice. Državni sekretariat je zastopal načelnik Evald Sitar.

Po uvodni ugotovitvi trenutnega stanja živinoreje in potrošnje mesa, ki je pokazala, da potrošnja zlasti v koprskem okraju presegata razpoložljive vire, so udeleženci

ZDRUŽENJE KNJIGOVODJ LRS

PRIREJA SEMINAR ZA MEZDNE KNJIGOVODJE,

ki bo v dneh od 21. do 26. aprila tega leta.

Na seminarju bodo obdelane sledeče aktualne teme:

1. Zakonski predpisi o osebnih dohodkih (Zakon o delovnih razmerjih, zakon o prispevkih iz osebnega dohodka)
2. Odredba o ugotovitvi minimalnih osebnih dohodkov.
3. Navodila o preračunavanju tarifnih postavk stalnih in pogodbenih delavcev.
4. Pravilnik o obračunavanju in plačevanju prispevkov iz osebnega dohodka.
5. Tehnika knjiženja osebnih dohodkov.
6. Tehnika zajemanja stroškov osebnih dohodkov.
7. Evidenca osebnih dohodkov.
8. Vprašanja in odgovori.

Seminar bo v Rogški Stolini, kjer bo preskrbljeno tudi za nastanitev tečajnikov.

Stroški seminarja, v katerih so vračunani tudi stroški skript brez stroškov prehrane in prenočišča znašajo za prijavitelce din 3.000, katere je treba nakazati na tek. rač. ZDRUŽENJE KNJIGOVODJ LRS, LJUBLJANA, pri Mestni hranilnici ljubljanski št. 601-606-1-1000.

Ker je za seminar, ki bo predvidoma trajal dva dni veliko zanimanje, bo vsak prijavitelca posebej obveščen o začetu seminarja.

Seminar pripravljamo zaradi aktualnosti šefom računovodstva in mezdni knjigovodjem, ki naj na hrbtni strani naznaka navedejo ime prijavitelca, podjetje in njegovo funkcijo.

Predavajo priznani strokovnjaki!

Ne zamudite roka prijave, ki traja do 17. tega meseca.

ZDRUŽENJE KNJIGOVODJ LRS



Vulkanski otok

Dva tedna so ju pogrešali. Potem so ju našli. Plavalna sta po zalivu Matanzas s keroglo v tilniku. Dva delavca, ki ju je ubila Batistova policija na Kubi.

Nekega dečka so zalotili, ko je ob četrti obletnici upora pod vodstvom Fidela Castra skušal razobesiti rdečo-črno uporniško zastavo na glavnem trgu. Obesili so ga za drog z glavno navzdol in ga »obglavili« z rafalom iz strojnice. In tako dalje.

To je bilo lani, letos je še huje, zadnje dni pa je postalo neznožno na Kubi in v glavnem mestu, Havani. Najhuje je to, da se policija zaveda, da ne more pričakovati milosti, če zmaga Fidel Castro, saj s svojimi zločini naravnost žene ljudi v vrste upornikov.

Kdo je Fidel Castro? Pravi odgovor bo sledil, ko bo Castro zmagal in začel izvajati svojo politiko. Zdej je znano, da izhaja iz premožne družine in je po očetovi smrti podedoval 400.000 dolarjev, s katerimi je pred skoraj petimi leti organiziral in oborožil svojo uporniško skupino. Pridružil se mu je mnogo vidnih Kubancev, tako da je Castro upor dobil obeležje intelektualnega gibanja. Fidel Castro mnogo objublja za — Kubo. Baje ima dolgoročne načrte za agrarno reformo za kmete, delitev dobičkov v tovarnah za delavce in načrte za reorganizacijo kubanskega državnega aparata, ki zdaj ni nič drugega kot izredno donosna korupcija.

Najnovejši dogodki kažejo, da položaj dozoreva. Kaj se bo iz tega izcimilo, še nihče ne ve, toda zmaga se rahlo nagiba na Castrovo stran. Morda tudi zato, ker Američani zdej stavijo na drugega konja — najbrž ciničen izraz za cinično politiko — in morda zato, ker je Batista spraviil Kubance na rob obupa s stre-



Fidel Castro

ljanjem in mučenjem pravih in dozdnevnih Castrovih pristav. Ni dvoma, da se Batistina strahovlada bliža mračnemu koncu.

Poznavalci razmer pravijo, da ni tako gotovo, da bi se Castro lahko polastil vlade, četudi bi zmagal. Utegne samo utreti pot vojaški junti. Pa tudi če bi se mu posrečilo obdržati oblast v rokah, se mnogi bojijo, da se bo politika na Kubi kmalu izpridila v tisto, kar je zdaj. Ljudje se tudi bojijo, da se Castro ne bi mogel upreti denarju in razkošju, kakor se jima niso mogli upirati njegovi predhodniki Grau, Prio in sedanji predsednik Batista.

Javno mnenje je precej nejevoljno tudi na ZDA, ker se zelo rada razglašajo »politiko neumeščanjanja«, ki se je držijo takrat, kadar je njim prav. Medtem ko so ZDA posredovale proti »komunizmu« v Guatemali, ni znano, da bi posredovale kdaj na Kubi. Dominikanski republikli ali Venezueli proti Batisti, Trujillu in Perezu Jimenezu.

Kubanci so navelični mučen in ubijanj in strahu. Najbrž se tudi ameriška diplomacija zaveda, da se Batiste ne sploča več podpirati, ker ima preveč krave roke. Če so se ZDA odločile, da podpro Castro, je očitno, kdo bo zmagal. Vprašanje je le, čigave interese bo potem Castro zastopal. Bip

Na ravni veleposlanikov

Moskva, 11. apr. — Kakor pravi danes predlagala trem zahodnim silam, naj bi 17. aprila začeli razgovore na ravni veleposlanikov o pripravah za konferenco najvišjih državnikov Vzhoda in Zahoda. Sovjetski minister za zunanje zadeve Andrej Gromiko se je danes sestel z veleposlaniki ZDA, Velike Britanije in Francije v Moskvi in jim izročil sovjetski odgovor na sporočilo zahodnih sil 31. marca tega leta. V tem sporočilu so zahodna sila predlagale, naj bi se pripravile za konferenco na najvišji ravni začele v Moskvi konec aprila na sestanku z veleposlaniki ZDA.

FRANCOŠKO-TUNIZIJSKI SPOR V SLEPI ULICI

Pečat nestvarnosti

Od našega stalnega dopisnika

PARIZ 11. apr. (pg. telefonu). Francoško-tunizki spor je trenutno zašel v slepo ulico. Posredovalna mislija je doživela neuspeh — začasen, pravijo nekateri, dokončen, trdijo drugi. Seja skupščinske komisije večeraj, zasedanje nekoliko ministrov in kratek sestanek Murphyja z Gaillardom in Pineaujem danes dopoldne, ministrski svet popoldne, zadnje videnje s posredovalci zvečer ali jutri zjutraj — dnevni red je vselej isti: Francija se še vedno ne more odločiti, kaj ji kaže storiti.

Vendar mnogi znaki govore o tem, da bi bili ekstremni krogi, ki vedno očitaja svoji vladi, da ni dovolj odločna, naklonjeni ofenzivnejšemu ukrepanju. Po njihovem mišljenju naj bi Francija vzela v lastno roko pobudo in vložila pritožbo v Varnostnem svetu. Tako stališče bi bilo logična posledica ultimata, ki so ga bili neodvisni dali Gaillardu pred skupščinskimi počitnicami in ki je nedanoma postavil v središče spora vprašanje nadzorstva nad alžirsko-tunizsko mejo. S francoskih pozicij torej ni moč odrekat akciji določene spretnosti, kajti posledice te zahteve niso mogle dovesti do ničesar drugega kakor do Burgibinega odbijanja, a gledanje skozi prizmo paragrafov mednarodnega prava postavlja to

odbijanje Burgibo v neprijeten položaj, ker odkriva, da Tunizija ni pripravljena ostati popolnoma nevtralna v francoško-alžirski vojni. To kršenje nevtralnosti naj bi bilo torej osnova francoske pritožbe. Vse to bi bilo točno in bi morda Burgiba v Varnostnem svetu pravdo celo izgubil, če bi bile ostale velike sile pripravljene razglabljati ta problem meje ločeno od vseh ostalih vprašanj. Vendar vse novice vztrajno govore o tem, da Amerika ne želi takega razvoja in se hoče po vsej sili izogniti položaju, ki bi jo prisilil, da se postavi javno bodisi na francosko bodisi na tunizjsko stran. Seveda če dopustimo možnost, da glasovanje v komisiji Francije sploh še prihaja v poštev in če ni največ, temur bi se Francozi lahko, nadejali, ameriške abstinence.

Trgovina z Grčijo

Atene, 11. apr. (Tanjug). Grški minister za trgovino in industrijo Paraskevopoulos je izrazil zadovoljstvo v zvezi s podpisanim protokolom o trgovinski izmenjavi med Grčijo in Jugoslavijo za obdobje od 1. aprila leto do 31. marca prihodnjega leta. Po njegovih besedah bo ta protokol omogočil nadaljnji razvoj gospodarskih odnosov med obema državama.

Resnici na ljubo rečeno, pa se človek mora vprašati, kako je mogoče poljsani dejstvo, da ta spor ni rešen, kajti Burgiba je pravzaprav popustil do skrajnosti, in vse sporne točke, ki se nanašajo na tunizjsko ozemlje, so »bile odstranjene. Francozi ne zanikajo namena, da evakuirajo svoje čete, glede Bizerte pa priznavajo suverenost Tunizije in sami zatrjuje-

TELEGRAMI

DUNAJ — Po vrnitvi predsednika avstrijske vlade Raaba z zasebnega obiska v Italiji je prišlo do ohladitve odnosov med obema državama zaradi izjave, ki jo je dal o Južni Tirolski. V tej izjavi je Raab izrazil željo avstrijske vlade, naj bi našli tako rešitev za Južno Tirolsko, ki bi zadovoljila obe državi in ustrezala interesom avstrijske manjšine v tej pokrajini.

LONDON — Pomočnik državnega podsekretarja v Foreign Officeu William Hayter bo 20. aprila odpotoval na trodnevni obisk na Poljsko. Hayter potuje na Poljsko v zvezi z otvoritvijo nove letalske linije London-Varsava.

NEW YORK — Generalnega sekretarja OZN Hammarskjöldja so razglasili za častnega meščana New Yorka.

TOKIO — Japonska in Južna Koreja sta se sporazumeli, da bosta 15. aprila nadaljevali razgovore o normalizaciji medsebojnih odnosov. Ti razgovori so bili prekinjeni pred štiri leti.

TOKIO — 35.000 japonskih rudarjev stavka že več kot 22 dni. Odločili so se stavko nadaljevati, dokler družbe ne bodo ugodile njihovim zahtevam po povišanju plač.

ESSEN — Približno 160.000 zahodnonemških delavcev, ki so zaposleni v porurski industriji jekla, bo moralo danes povedati svoje mnenje o kompromisu, ki je bil dosežen pred dvema dnevnoma glede njihove zahteve po povišanju plač.

EONN — Občinski odbori Frankfurta, Wiesbadna Bremana in Hamburga so sprejeli resolucije, v katerih zahtevajo referendum proti oborožitvi Bundeswehra z atomskimi orožjem po vsej državi.

PARIZ — Francoski pravosodni minister je izdal odlok o premostitvi pred nedavnim pomiloščene Alžirke Džamile Buhired iz zaporov v Alžiru v neki zapor v Franciji.

AKRA — Zastopnice afriških žensk in žensk afriškega porekla z vsega sveta bodo povabili na mednarodno žensko konferenco, ki bo v glavnem mestu Gane leta 1960.

Grenak sad diktature

S Kube prihajajo nasprotujoče si novice »New York Times« dolži za sedanji položaj predsednika Batisto

HAVANNA, 11. apr. (AFP). Položaj na Kubi je še vedno negotov. Po mestu krožijo številne nasprotujoče si vesti. Poročila iz provinc Oriente, kjer so uporniki De Castra najbolj aktivni, so zelo redka, ker so zveze med to provinco in glavnim mestom pretrgane ter je zelo težko dobiti zvezo z mesti kot so Holgin, Bajamo in druga, ki so v samem sruču Oriente.

V mestu Havani so manjše skupine upornikov poskušale večeraj pripraviti delavce, da bi prenehali z delom v tovarnah, vendar je mestno prebivalstvo v glavnem mirno. Računajo, da je poziv na splošno stavko sprejel nekaj 25 odst. delavcev in uslužbencev na vsem otoku. V pristanišču Havana je vse mirno brez incidentov in delavci izkrcavajo ladje brez zastoja. Del Havane je še vedno brez električne razsvetljave, toda upajo, da bodo kmalu popravili okvare v električni mreži.

Zelo težko je za novinarje, ker ne morejo priti do zanesljivih podatkov. Navzlic cenzuri se je marsikomu izmed 40 tujih novinarjev, ki so na Kubi, posrečilo poslati svojim časopisom senzacionalne informacije o dogodkih na otoku. Večino teh poročil pa so sestavili v hotel-

Pogajanja o nemškem prispevku

London, 11. aprila (Reuter). Zastopnik Foreign Officea je danes izjavil, da se v okviru NATO še vedno vodijo pogajanja o prispevku Zahodne Nemčije za vzdrževanje britanskih čet v Zahodni Nemčiji. Zastopnik Britanskega zunanjega ministrstva je dal to izjavo, ko je komentiral novice, po katerih naj bi bilo to vprašanje že rešeno.

Po nekaterih informacijah so se uporniki na Sumatri sedaj koncentrirali južno od Medana. Poročila, ki prihajajo iz Djakarte, govore o tem, da se vladne enote pripravljajo, da bodo na srednji Sumatri kmalu začele upornikom končni udarec. Zatele bodo z osredotočenim napadom na uporniška oporišča v zahodnem delu srednje Sumatre. Kakor poroča agencija Antara, so vladne enote že globoko prodrele na ozemlje, ki so ga držali uporniki. Področje Rijau,

jo, da je nujno potrebno določiti čimprej dokončni status tega pristanišča. Priznavajo tudi, da bi bilo nadzorstvo nad petimi letališči neučinkovito, ker bi FLN še vedno lahko uporabljal za svoje namene 27 ostalih nenadzorovanih. Nobene utemeljene ovire torej ni, več za nadaljevanje neposrednih francoško-tunizjskih pogajanj. Toda kljub vsemu temu kaže, da ta pogajanja niso bila nikoli tako oddaljena in nemogoča kakor sedaj.

Prav tako upravičeno se tudi sprašujemo, čemu bi moral Burgiba sodelovati pri tem nadzorstvu meje. Francija se hvali s svojo vojaško premočjo. Čemu je torej ne uporabi in ne prepreči alžirskim nacionalistom teh prehodov čez mejo, teh stalnih transportov vojaškega materiala, ki ga baje vse svet pošilja v Alžirjo. Navsezadnje, zakaj bi se moral Burgiba mešati v to njihovo »notranjo zadevo« in jim neposredno pomagati v njihovi vojni z Alžirjo? Če zahtevajo od njega nevtralnost, ali ne bi smeli z malo pretiravanja dejati, da bi prava nevtralnost bila ravno to, da jih pusti, naj se popolnoma sami izvlečejo iz skripcev, v katerih so se v Alžirji znašli. Namesto te popolne brezprisrčnosti pa Tunis dela prav nasprotno od onega, česar ga obtožujejo — skuša ublažiti alžirske zahteve, predlaga rešitve, ki ne bi bile najneugodnejše za Francijo.

Seveda ni jasno, če bi se FLN sploh še strinjal z marošskimi predlogi, toda ta negotovost niti najmanj ne zmanjšuje vrednosti in pomena dobre volje obeh alžirskih seodov.

V zvezi s tem bo vsekakor izredno važen sestanek v Tangerju in sklepi, ki jih bo prinesel. Namesto da Francija razmišlja o ofenzivi v Varnostnem svetu, bi storila pametneje, če bi mrzlično iskala gesto, ki bi jo v Tangerju lahko tolmačili kot pozitivno.

Toda žal, današnji položaj in temperatura v posameznih francoskih strankah dajejo vsem tem željam pečat nestvarnosti in sanjarstva. V. Hreščak

Francija v vrtincu stavk

PARIZ, 11. aprila (Tanjug). Nad šest sto tisoč rudarjev se bo jutri udeležilo velike delavske manifestacije »svarila vlad«, ko bodo zahtevali povečanje plač in mezd.

Jutrišnji dan »rudarskih zahtev« je plod krepitve sindikalne enotnosti ob sklepu vseh vodilnih sindikalnih central, da bodo razglasile enodnevno stavko v nacionaliziranih premogovnikih. Računajo, da bo samo v tej stavki jutri prenehalo delati nad dve-sto petdeset tisoč rudarjev, članov vseh sindikalnih organizacij.

Do stavkovnega gibanja v rudarstvu je prišlo samo 12 dni po veliki enotni stavki pol-drugega milijona delavcev v železniškem in mestnem prometu ter delavcev v nacionaliziranih javnih službah. Jutrišnje stavke ter delavske manifestacije vodijo Generalna konfederacija dela in katoliški sindikati, medtem ko so se v številnih primerih temu gibanju pridružili tudi voditelji socialistične centrale »Force Ouvrière«.

Prva stavka v rudnikih se je začela pravzaprav že danes, ko je kakih 25.000 rudarjev na področju Anjouja nehalo de-

lati in zahtevalo povečanje plač za 15 odstotkov. V znamenje solidarnosti z zahtevanimi rudarjev premogovnika bo jutri nehalo delati tudi kakih 150.000 rudarjev železove rude in drugih, ki izjavljajo, da bodo z 21. aprilom začeli neomejeno stavko, če vlada ne bo sprejela delavskih zahtev.

Generalna konfederacija dela, ki zbira nad 60 odstotkov sindikalno organiziranih delavcev, je danes pozvala vse druge sindikalne centrale, naj bi se dogovorili za pripravo »generalne stavke v vsem gospodarstvu«, ker vlada neče ustreči zahtevam delavskega razreda po povečanju plač v sorazmerju s skokom cen.

Načrti za nacionalizacijo

London, 11. apr. (Tanjug). Predstavniki britanskih Trade Unionov in laburistične stranke bodo v kratkem začeli razpravljati o nacionalizaciji letalske industrije in industrije vrnodnih strojev z namenom, da bi se tudi one vključile v splošni program laburistične stranke o nacionalizaciji. Načrt za vključevanje teh industrij v plan nacionalizacije mora dobiti konkretno obliko na sestanku gospodarskega odbora kongresa Trade Unionov in predstavnikov konference ladjeničnih in kovinarsko-strojnih delavcev, ki bo verjetno sklican 25. aprila.

Odpor kopni

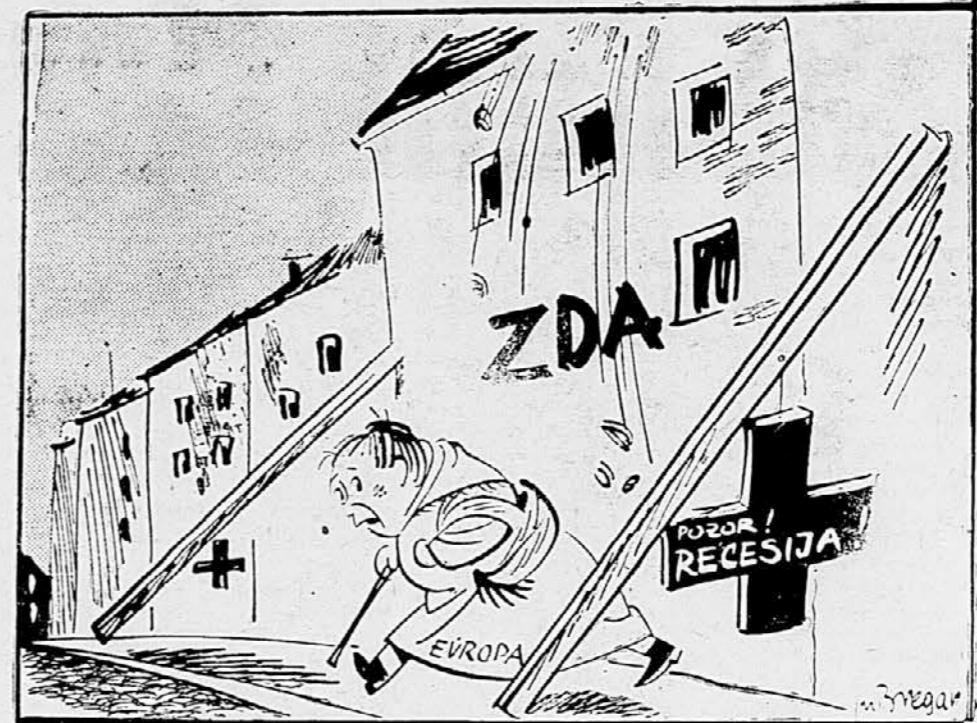
Vladne enote na Srednji Sumatri bodo zdale upornikom končni udarec

DJAKARTA, 11. apr. (AFP). Poveljnik severne Sumatre, indonezijski podpoveljnik Džamin Džintings, je zaukazal prvemu polku indonezijskih sil, da vkraka v provinco Tapanuli na severnem delu otoka, da bi tam obnovil red.

zelo bogate s petrolejem, je že popolnoma pod nadzorstvom vladnih čet.

Prav tako se je zvedelo, da ima vodja upornikov Ahmed Husein vedno večje težave z lastnimi ljudmi pri uresničevanju svojih načrtov. Zaradi tega je začel prisilno mobilizirati študente, kar je povzročilo ogorčenje med prebivalstvom, ki je še vedno pod nadzorstvom upornikov.

Kakor poroča indonezijska agencija PIA je svet za gospodarstvo in razvoj Indonezije proučeval načrte za izkoriščanje posojil od ZDA, Sovjetske zveze in Kitajske ter iz japonskih vojaških reparacij.



— ALI BOM ODNESLA ZDRAVO KOZO? —

Dih velike krize

Dvomi o najnovejših podatkih o brezposelnosti v ZDA — Detroit že kar močno spominja na čas velike krize

NEW YORK, 11. apr. (Tanjug). V glavnem mestu ZDA se je razvila nenavadna razprava o točnosti najnovejših podatkov o brezposelnosti. Po poročilu ministrstva za delo se je število brezposelnih povečalo v preteklem mesecu samo za 25.000. Tako se je skupno število brezposelnih povečalo od 5.173.000 v februarju na 5.198.000 v marcu.

Sindikalni voditelji in demokratski senator iz industrijske države Illinois pa trdijo, da se je brezposelnost v marcu v primerjavi s prejšnjim mesecem povečala za 300.000. K uradnim podatkom o 5.200.000 brezposelnih dodajajo še poldrug milijon delno zaposlenih, tako da bi skupno število brezposelnih znašalo približno 6.700.000.

Sporočilo ministrstva je bilo povod, da so razne uradne osebnosti dale optimistične izjave o uspehu, ki bo zadržal recesijo. Minister za delo Mitchell je označil vse tiste, ki govorijo, da ameriško gospodarstvo ni zdravo in da ZDA vedno bolj padajo v recesijo kot osebe, ki so izgubile vero v ameriški sistem. Direktor proračunske urada je napadel demokrate, ker so s prenegljenim izglasovanjem novih kreditov za gradnjo stanovanj vojnimi vete-

rih, zaradi česar so izostale tudi vse napovedi o rokih za zboljšanje gospodarskega stanja.

Vodilni časopisi so zelo zadržani do uradnih podatkov o brezposelnosti in trdijo, da je že sedaj na tem področju dosežen povojni rekord. Hkrati pišejo o zahtevah sindikatov in krajevnih oblastev po večji pomoči zvezne vlade. Na sedežu avtomobilske industrije v Detroitu je položaj še zmerom zelo težaven, ker je tam brez dela vsak šest delavec. Z 265.000 brezposelnimi oziroma 17 odstotkov izmed vseh zaposlenih Detroit že kar močno spominja na čas velike krize.

POLJSKE DEMARŠE NA ZAHODU

Varšava, 11. apr. (Tanjug). Poljska vlada je izvedla demarš pri vladah 13 držav NATO in izrazila globoko zaskrbljenost poljskega naroda ob sklepu, da se bo oborožil Bundeswehr z jedrskim orožjem, ter o nadaljnjih namelih — predvsem ZDA — da oskrbi-

jo zahodnonemško vojsko z najsodobnejšim orožjem.

V demarši poljska vlada opozarja vlade teh držav na nevarnosti, ki bi nastale, če bi Zahodno Nemčijo oprostili klavzule pariške pogodbe iz leta 1955, ki Zahodni Nemčiji preprečujejo proizvodnjo atomskega orožja.

Nocoj so v Varšavi uradno sporočili, da so to demaršo izvedli v zadnjih dneh nacionalni poljskih diplomatskih misij v Ankari, Atenah, Bruslju, Haagu, Kjoberghavnu, Londonu, Luksemburgu, Oslu, Otavi, Parizu, Rimu in Washingtonu pri zunanjih ministrih teh držav.

Poljski diplomatski zastopniki so opozorili zunanje ministre atlantskih držav, da je Poljska zaradi bridkih izkušenj iz zadnje vojne posebno zaskrbljena nad atomsko oborožitvijo Bundeswehra. Poljski diplomati so tudi opomnili ministre, da bi bil poljski načrt o brezatomskem pasu v srednji Evropi lahko prvi resnični korak k popuščanju mednarodne napetosti in obnovitvi pogajanj o splošni razorožitvi, kar bi olajšalo reševanje drugih perečih mednarodnih vprašanj.

Liste so vložene

(Od našega stalnega dopisnika)

TRST, 11. aprila (po telefonu). Sinoči, nekaj minut pred 20. uro, je bilo vložena na tržaškem volilnem uradu enajsta kandidatska lista, ki jo je prinesel predstavnik nacionalnih monarhistov.

Prednjim pa so svoje liste svoje liste prinesli zastopniki Fronte za neodvisnost, Italijanske socialno demokratske stranke in »ljudskih« monarhistov, še predvčerajšnjim po so liste vložili liberalci, združeni republikanci in radikalni socialisti in Tržaška unija. Kot smo že poročali, so takoj po otvoritvi volilnega urada 31. marca vložili liste krščanski demokrati in komunisti za njimi pa fašistična MSI. Vrtnj red na glasovnicah okoliže naslednji: 1. KD, 2. KPI, 3. MSI, 4. PLI (liberalci), PRI — PR (republikanci in radikalni), 6. PSI, 7. Tržaška unija, 8. Fronta za neodvisnost, 9. PSDI (socialni demokrati), 10. PNM (nacionalni monarhisti) in 11. PMP (ljudski monarhisti).

Kot vidimo, ni bilo, razen v primeru radikalov in republikancev, nobenih koalicij in niti neodvisnosti je niso mogli sporazumeti med seboj. Poleg tega pa je nastal spor v sami Tolloyev Tržaški uniji, kjer je eden izmed kandidatov izjavil, da ne bo kandidiral, ker je podpisal kandidacijsko izjavo s fojcem, da independentist; nastopijo skupno. Po zakonu pa že predloženi kandidat ne more umakniti kandidature. Zato bo nastal nadvse zanimiv pravni primer, ki ga bo moral volilni urad rešiti. P. L.

Molk o lastnih izgubah

Pariz, 11. apr. (Tanjug). Francoški obrambni minister Chaban-Delmas je izjavil na današnji tiskovni konferenci, da je v preteklem tednu 230 francoskih batalonov sodelovalo pri operacijah proti ofenzivi alžirskih upornikov. Dejal je, da so uporniki imeli v enem tednu 1006 mrtvih, 17 ranjenih in 250 ujetih. Po njegovih besedah so bile francoske izgube »neznamne«. Vendar minister ni hotel povedati nobenega števila o lastnih izgubah in 127 spopadih v tem tednu.

Chaban-Delmas je nadalje poročil, da v francoskem korpusu, ki šteje 450.000 vojakov v Alžirji primanjkuje »ofenzivnega duha«. Poudaril je potrebo po »krepitvi francoske pobude na bojnih Alžirjih«.

Uradni predstavniki v zadnjem času razlagajo neuspeh »pacifikacije« in nesposobnost zadržati prodore osvobodilnih odredov z »odstojnostjo ofenzivnega duha« in »zastarelostjo metod vojskovanja«.

Dvajset milijard za vojaško pomoč

New York, 11. apr. (AP). Ameriški minister vojske Brucker je večeraj izjavil, da so Združene države Amerike dale v zadnjih osmih letih svojim zaveznikom vojaško pomoč v vrednosti približno 20 milijard dolarjev. Dejal pa je, da bi ZDA porabile za vojaške potrebe zahodnega sveta petkrat več, če bi imele svoje čete v teh državah.

Pozabljeni 122 člen

Ne bi si dovolili trditve, da naši davčni organi niso dovolj strogi in dosledni, toda zaradi kopice nalog in pomanjkanja strokovno usposobljenega kadra se še vedno zgodi, da se kak državljan izogne plačilu davka od svojega dohodka. Taki primeri pa so seveda najbolj vidni in povzročajo hudo kri pri tistih davčnih obveznikih, ki redno plačujejo davke in imajo upravičeno občutek, da nekdo živi na njihov račun.

V mislih imam posebnike, ki so na nepojasnem in nerazumljiv način prišli do večjega premoženja. Teh primerov ni veliko, so pa tako kričeči, da bi se bilo vredno zamisliti nad njimi. Znan je na primer obrtnik čevlarske stroje, ki si je sezidal hišo, delavnico in garažo, kupil avtomobil in ne vem kaj še vse, medtem ko obrtnik iste stroje v drugem kraju, nič manj pri-

den, zasluži komaj za sproti. Poznam tudi primer obrtnika, ki si je v kratkem času nabavil več nepremičnin in premičnin, kot je znašal ves njegov dohodek v povojnih letih. Ljudje se upravičeno spytikajo tudi ob razkošne stanovanjske hiše, ki so si jih sezidali nekateri trgovski poslovodje, ne da bi najljubši kredit in brez posebnih štednje. Mnoge take primere bi lahko imenoval, toda to ne bi bilo dobro, dokler ne bodo davčni organi obudili k življenju 122. člen uredbe o dohodnini in raziskali take in podobne primere.

Marsikdo še ne ve, da uredba o dohodnini dovoljuje možnost raziskati primer davčnega zavezanca, ki ima večje dohodke od obdavčenih. Na to so pozabili celo nekateri davčni organi: oziroma posamezne uprave za dohodke, saj bi marsikje lahko

preštel na prste, kolikokrat so se davčni organi pri svojem delu poslužili tega člena. Pa vendar pravi ta člen: »Če finančni organ ugotovi, da si je nekdo pridobil premoženje ali da ima dohodke, večje od obdavčenih, oziroma ima dohodke, ki izvirajo iz virov, ki niso bili priglašeni za davek, ali če je uveden upravno-kazenski postopek, lahko uvede s privolitvijo tajnika OLO postopek, da se razisče, odkod ima davčni zavezanec dohodke.«

Tak postopek sme pri finančnem organu sprožiti tudi javni tožilec, če ugotovi, da ima nekdo večje dohodke od obdavčenih. V postopku za raziskavo izvora dohodkov se lahko zahteva pojasnilo o izvoru premoženja davčnega zavezanca. To se pravi, da finančni organ s pooblastitvijo tajnika OLO ali javnega tožilca ni dolžan doka-

zovati davčnemu zavezanecu, odkod ima dohodke, ampak mora on sam pojasniti njihov izvor.

Davčni oz. finančni organi se čisto izogajajo, da se ne poslužujejo tega določila uredbe o dohodnini zato, ker so tudi pri takih kričečih primerih majhne možnosti, da bi lahko obdavčili davčnega zavezanca za različne dohodke, ki niso bili obdavčeni. Taki ljudje se namreč - kakor pravijo - hitro znajdejo in brž predložijo finančnemu organu razne dokumente, do katerih so sicer spet prišli na sumljiv način, da se vendarle neizpodbitno. To se seveda res dogaja, toda finančnim organom bi svetloval, naj bodo v takih primerih zelo natančni in naj preverjajo tudi predložena dokazila, zlasti kadar gre za ljudi, o katerih ni dvoma, da so prišli do premoženja z nedovoljenim prekupčevanjem, s presežki v trgovskih poslovalnicah in podobnim.

Kdorko bo morda rekel, da ni lepo brskati in poizvedovati po viru dohodkov, toda temu je treba reči, da so taki ukrepi namenjeni samo posameznikom, ki na vsakem koraku izgrajajo skupnost, torej nas vse, in hoče čelo živeti na naš račun. Treba pa je tudi vedeti, da je izpolnjevanje davčnih obveznosti najvažnejša moralna dolžnost celo tam, kjer kapitalisti dohodek od davkov uporabljajo za stvari, ki so v največji meri koristni delovnih ljudi. -no

Nadzor nad kakovostjo je potreben in mogoč

Merilo za stopnjo produktivnosti v neki gospodarski organizaciji je tudi kakovost. Ko smo mi to vprašanje zamerali, je študij kontrolnih metod v svetu izredno napredoval in dosegel visoko stopnjo ter se razvil v posebno znanost. Pri razvijanju modernih metod imajo največ dela matematiški statistiki. Kakovost vedno bolj pridobiva na pomenu, saj trg uravnava proizvodnjo. Kupec namreč izbira čimboljše kakovosti, kar bo v prihodnosti vedno izrazitejše. Potrebno bi bilo, da se naše gospodarske organizacije seznanijo s sodobnimi metodami nadzora nad kakovostjo, ob uporabi tehnične statistike.

Statistične metode same na sebi so že stare, nova je le uporaba v smislu tehniki. Prvi poskusi te vrste segajo v prva leta po prvi svetovni vojni, vendar so te metode naletele na plodna tla šele med zadnjo vojno in se silno razvile. Teh metod so se med zadnjo vojno pričeli posluževati prvi Amerikanci in Angličani. Po končani vojni pa so se metode razširile najprej po Evropi, nato pa še po ostalem svetu. Danes skoraj ni industrijske razvite države, ki se ne bi seznanila s temi metodami. Tudi pri nas je že nekaj podjetij pričelo uvajati moderne metode. Med prvimi je pričelo uvajati te metode industrijsko podjetje »Iskra« v Kranju, pred kratkim pa tudi še nekaj tekstilnih in drugih podjetij.

Vodilni ljudje v podjetjih, kjer so že pričeli uvajati moderne metode, se s sadovi pohvalijo in pravijo, da se ne da prepoznati njih praktične uporabne in analitične vrednosti. V industrijskem podjetju »Iskra« v Kranju pa so dali pobudo, da bi Zavod za proučevanje organizacije dela in varnosti pri delu LRS v Ljubljani pomagal uvajati te moderne metode tudi v ostala podjetja. Zavod je v ta namen pripravil za leto 1958 program za sistematično izobraževanje vodilnega kadra v oddelkih za kontrolo kakovosti ter uvajanje sodobnih metod kontrole kakovosti. Letos bo priredil Zavod več seminarjev. Prva dva seminarja bosta v maju in juniju. Seminar naj bi seznanil udeležence s sistematičnim pregledom. Delo na seminarju bo potekalo po trening metodi s poudarkom na praktičnem delu, tako da bodo udeleženci sposobni uvesti moderne metode v svojem podjetju. Pri uvajanju pa bodo strokovnjaki zavoda nudili podjetjem tudi nenehno pomoč pri urejanju teoretičnih in praktičnih problemov v podjetju. Zavod ima v ta namen pripravljeno za vodstva podjetij (DS, UO kolegijski) tudi informativno predavanje, ki ga podjetja lahko izražijo pred seminarjem.

Program seminarja je razdeljen v dva dela. Prvi del podaja udeležencem potrebno znanje in obliki treninga s praktičnimi vajami. Ta del obravnava

splošna vprašanja organizacije in ekonomičnosti kontrole, metode tekoče kontrole na strojih s kontrolnimi karticami, ter metode prevzemne kontrole s pomočjo množinskega vzorca z analizami, pri obeh metodah. Drugi del pa usposobi udeležence seminarja za uvajanje modernih metod v podjetju glede na specifične pogoje podjetja.

PRIPRAVE ZA MARIBORSKI TEDEN

V Mariboru se že pripravljajo na letošnji »Mariborski teden«, ki bo od 25. julija do 3. avgusta. Pojedite Komunaprojekt v Mariboru izdeluje načrte za gradnjo paviljona, ki bo priležna tudi za športne in plesne prireditve. Upravni odbor »Mariborskega tedna« mora še letos uresničiti številne naloge. Tako bodo uredili poti, montirali električno napeljavno, napeljali vodovod, uredili dvoranje in zasadili drevice. Tako bo okoli razstavnih prostorov postala privlačnejša za številne obiskovalce te tradicionalne prireditve.

Upravni odbor »Mariborskega tedna« se je odločil, da bo prevzel organizacijo tržnice na ve-

liko za kmetijske pridelke, ki jih bodo v bližnji prihodnosti organizirali v vseh večjih jugoslovanskih mestih. S pomočjo Okrajnega ljudskega odbora bodo zgradili železniški industrijski tir, ki bo povezal meljski industrijski bazen in »Mariborskega tedna« s tovornim kolodvorom. Tako bodo pogolj za organizacijo trgovine na veliko mnogo boljše. Sedanje prostore »Mariborskega tedna« uporabljajo med letom tudi za skladišča. Zaradi izredno velikih potreb bodo začeli graditi tudi javna skladišča. Upravni odbor »Mariborskega tedna« se zavezuje tudi za ustanovitev svojega zabavnega parka, ki bi se ga ljudje lahko posluževali vse leto. M. K.

ZAGREBŠKA KRONIKA

ELEKTRONSKA DVIGALA V NOVEM NEBOTIČNIKU

V novem nebotičniku na Trgu Republike, do sedaj največji v državi, bodo vgradili prva tri elektronska dvigala. Dve bosta manjši, tretje, za kavarske tovarne, do sedemdesetnadestnega nadstropja, pa bo največje in bo sprejelo deset oseb. Prvi dve dvigala se bosta uporabljali v vsakem nadstropju, kavarsko dvigalo pa bo delovalo naravnost do kavarne na vrhu nebotičnika. Dvigala bodo delovala nesilno, s pomočjo fotokamer, vrata pa se bodo avtomatično odpirala in zapirala. Hitrost teh dvigal bo nekajkrat večja od hitrosti navadnih dvigal. Ker bo nebotičnik dograden do prve polovice letošnjega leta, bo tovarna »Radulka« ki dvigala tudi izdeluje leto kmalu vgradila.

TRAMVAJSKE PROGE BREZ PRESTOPANJA

Zagreb ima večje število tramvajskih prog. Po njih se letno prepelje okoli 150 milijonov potnikov. Proge pa imajo tudi svoje pomanjklivosti, predvsem neposredne prestopne. Le na nekaj progah ni potrebno prestopati. Zagreb pa je dolga že približno 20 km. Sedaj uvajajo direktne tramvaje. Te dni je pričel voziti prvi. Še na naravnost od Črnomerca do Zrin-

ka, to je iz enega na drugi konec mesta. Ker ni potrebno prestopati, je promet mnogo hitrejši. Uvedli bodo še nekaj takih prog.

NOVI MIKRORAJONI V MESTU

Cepprav je videti, da je v Zagrebu mnogo parkov in zelenja, je to še vedno premalo. Na približno tridesetih prostorih so pričeli urejati mikrorajonske parke. S tem bodo pridobili več zelenja in izboljšali okolico.

PRIPRAVE ZA GRADNJO KREMATORIJA

Vprašanje zagrebškega krematorija, o katerem razpravljajo že približno trideset let, bo kmalu rešeno. O tem so razpravljali tudi najvišji organi in dali svoj pri- stavek za gradnjo ter zajamčili prve kredite. Projekti so že v izdelavi, krematorij pa bo zgrajen v bližini velikega spomenika padlim v prvi svetovni vojni. S tem bo rešeno akutno vprašanje pokopališnega prostora, ker je Mirgoj že poln, čez nekaj let pa bo premajhno tudi novo pokopališče Mirgoj, ki je med drugim tudi zelo daleč in povzroča potrebne stroške. -bič



Naselje Toneta Tomšiča v Trebnjem so obiskali tudi zasavski novinarji in se predstavili brigadirjem s pestrnim programom ustnega časopisa. Kakor je videti na sliki, so bili brigadirji z njimi zadovoljni. -ne

PISMO UREDNIŠTVU

Zelošno, a resnično

27. marca je po težki sedemnajstletni bolezni umrl moj mož Valentin. Pokopati bi ga morali 29. marca na pokopališču v Sori pri Medvodah. Toda nikogar ni bilo, da bi ga pokopal. S tisočakom v roki sem skoraj ves dan pred pogrebom prosila po vasi Sora, da bi našla nekoga, ki bi izkopal jamo. Prejšnji grobar Peter S. m. da ni hotel biti več grobar, njegov namestnik Pavle L. pa iz gole objektivnosti ni za ta dan ni hotel izkopati jame. Končno se me je usmili prijatelj moje družine in pomagal izkopati grob, i kar mi na tem mestu iskrena hvala.

Se mnogo bolj pa je mene in mojih šest otrok pretreslo, ko smo prišli čez dva dni na pokopališče in našli jamo še d-prto. Ni mi jasno, kaj je vzrok za to, morda ker sm. revni...

Mislim da bi moral občinski ljudski odbor v Medvodah noskribeti, da so v njih dostojno pokopani!

Marija Detela, Trnovec L., Medvođe

Ali naj abortus popolnoma dovolimo?

Ginekološka sekcija Slovenskega zdravniškega društva želi na osnovi sklepa, sprejetega na rednem sestanku 2. aprila 1958, povedati svoje mnenje in stališče v zvezi z akcijo za legalizacijo abortusa ki jo je pričel predsednik Sveta za zdravstvo LR Srbije.

V zadnjem času se veliko razpravlja in piše o legalizaciji ali vsaj o liberalizaciji abortusa. Prav je, da o tem vsakdo pove svoje mnenje. Mi bi želeli predvsem opozoriti na dalekosežne posledice takega koraka, ker se sicer kaj lahko dogodi, da se marsikdo pri najbližjem namenu zaradi nepoučenosti »predeji« napacno. To bi bilo nekoliko tako, kot bi se brez dvoma večina žensk, če bi jih vprašali, ali naj se žole zapro, odločila za porušenje št. 1.

Mnenja smo, da se tako važno vprašanje ne more rešiti na osnovi vtila, ki ga dobimo iz raznih posameznih izjav, temveč da je potrebno stvar temeljito preučiti in na osnovi analize dejanskega stanja napraviti potrebne sklepe.

Zato smo ginekološki v LR Sloveniji v veliki obsevanjem predvsiil odločitev Sekreariata za zdravstvo Zvezne razvratnega sveta, ki je pred nekaj meseci pričel s temeljitim proučevanjem stanja kontracepcije pri nas, kakor tudi s proučevanjem vsega, kar je z njo v zvezi. Povečanje člena sekretariata sam izkušen ginekolog, si je širok Jugoslavije in tudi pri nas ogledal to

porast abortusov. Kulturnejša, bolj zdrava in veliko cenjena pa je kontracepcija, ki poskrbi, da zanosi žena le taktar, kadar namerava tudi roditi.

ABORTUS JE ŠKODLJIV

V tem, da je abortus škodljiv, so si vsi edini, tisti, ki so za njegovo legalizacijo, kot oni, ki so proti njej. Leta 1949 so o abortusu razpravljali 51rom naše domovine vse ginekološke sekcije in ginekološke klinike. O njem so feleirali mnogi vidni predstavniki našega zdravstva. Kaj so tedaj zaključili? Če bi napravili kratek rezime, bi v enem samem stavku lahko rekli: abortus je škodljiv. To brez dvoma drži. Ker pa bi želeli, da noben bralec ne bi o tem dvomil, podajamo kratko pojasnilo.

Če pomislimo, kako visoko je število žena, ki pri nas abortirajo, lahko hitro preručnimo, kako veliko je število onih, ki jih doletijo posledice.

Brez dvoma je splav, ki ga izvrši strokovnjak, za ženo manj nevaren kot splav, ki ga napravi nevedna ženska, vendar ima še vedno dovolj hudih posledic. Ne smemo precejevati dejstva, da v bolnišnicah veliko število žena splav izvršnih in podmenjanih vseh drugih hudih in celo trajnih posledic splava. O tem imamo dovolj žalostnih izkušenj tudi mi sami. O teh posledicah ne mislimo prepričevati strokovnjakov, zlasti ginekologov, ker smo redno avsterji, da imajo sledilcah bi radi prepoznali laike, predvsem žene in ne manj može.

Laiki mislijo, da obstaja medikament, s katerim se lahko napravi splav. Na žalost takega sredstva ni. Zato v ustanovah specialisti napravimo splav z operacijo.

Pri vseh abortusih žene krvave. Vtišji kravam tako močno, da so še dolgo potem oslabele in izčrpane. Večina ženo po izvršenem abortusu prehitro odide domov in prične delati. Mnoge se vračajo z večji, zaradi katerih potem bolajajo leta in desetletja. Večkrat pri dve skupini: 1. skupina izpraskanja

(477 primerov): srednje težke komplikacije v 10,3 odstotkov primerov, težke v 1 odstotku primerov; v 2. skupini, v kateri so se uporabljale razne metode, je bilo srednje težkih komplikacij v 32,7 odstotkih, težkih pa v 6,7 odstotkih primerov.

Oram (Danska, 1932) je obdelal 14.468 artifičnih abortusov. Umrlje je 38 žena. Vzroki so bili: operacije po a. a. 3 primeri; obolenje, ki je bilo indikacija za a. a., 6 primerov; obolenje in a. a. 4 primeri; sam abortus 25 primerov. Smrtnost zaradi samega abortusa je torej 2,5 %. Avtor poroča, da je število umrlih splovov po novem zakonu iz leta 1938 (pregnancy act) v Danskem porastlo.

Če pomislimo, kako visoko je število žena, ki pri nas abortirajo, lahko hitro preručnimo, kako veliko je število onih, ki jih doletijo posledice.

Brez dvoma je splav, ki ga izvrši strokovnjak, za ženo manj nevaren kot splav, ki ga napravi nevedna ženska, vendar ima še vedno dovolj hudih posledic. Ne smemo precejevati dejstva, da v bolnišnicah veliko število žena splav izvršnih in podmenjanih vseh drugih hudih in celo trajnih posledic splava. O tem imamo dovolj žalostnih izkušenj tudi mi sami. O teh posledicah ne mislimo prepričevati strokovnjakov, zlasti ginekologov, ker smo redno avsterji, da imajo sledilcah bi radi prepoznali laike, predvsem žene in ne manj može.

Laiki mislijo, da obstaja medikament, s katerim se lahko napravi splav. Na žalost takega sredstva ni. Zato v ustanovah specialisti napravimo splav z operacijo.

Pri vseh abortusih žene krvave. Vtišji kravam tako močno, da so še dolgo potem oslabele in izčrpane. Večina ženo po izvršenem abortusu prehitro odide domov in prične delati. Mnoge se vračajo z večji, zaradi katerih potem bolajajo leta in desetletja. Večkrat pri dve skupini: 1. skupina izpraskanja



Cepprav gre kopitarna v Sevnici že v 71. leto svojega obstoja in je bila do nedavnega znana kot najbolj zastarela obrat, tega sedaj več ne bi mogli trditi. Res je, da so prostori na desni še vedno taki, kakršni so bili pred desetletji: tesni in temni, toda poleg njih, na levi, so zrasli novi prostori, bolj zračni in svetlejši. Delovni kolektivi tovarne kopit in pet pa ima v programu, da bo letos in v naslednjih letih nabavil še več novih strojev in zgradil nove prostore, tako da bo v tovarni čedalje manj kontrastov. Računajo, da bo že letos narasla proizvodnja za šake kakovosti v primerjavi s planom v letu 1917. — Kopitarna v Sevnici iz leta v leto izboljšuje kakovost svojih izdelkov, zato ne zmanjka kupcev celo na drugih kontinentih. Tudi zlate poljane, prejele na razstavih v okviru Zagrebaškega velesejma, pričajo o uspehu Kopitarne. -no

Poizkusna proizvodnja tobaka za cigare

Kooperacija postaja tudi tu priljubljena oblika dela

Ze pred letom je Tobacna tovarna v Ljubljani pričela organizirati in voditi poizkusno pridelavo cigarnega tobaka. Sedaj to poskušajo na mnogih področjih Slovenije, a največja so področja Murške Sobote, Lenart, Gorenjske in Primorske, manjše površine pa zavzemajo predel. Kozjanskega in Bele krajine. Prvi izidi teh del so zelo obrabujoči, saj je bila pridelava v Lenartu zelo uspešna. Na površini okoli 7 hektarjev je 87 pridelovalcev pridelalo 9.317 kg tobaka v vrednosti 1,5 milijona dinarjev. Celotno količino je odkupila Tobacna tovarna v Ljubljani po odkupnih cenah za I. a razred 280 dinarjev, I. b 225 in I. c 220 dinarjev. Glede na to, da so naravni pogoji nekaterih področij naše republike in sestava zemlje zelo ugodna za pridelavo specialnega cigarnega tobaka vrste »Berley«, »Brazil«, »Virginija« in »Paragvaj«, se

Tobacna tovarna v Ljubljani zavzema za to, da bi se ti poizkusni raziskovalci na večje površine. Ta tobak potrebuje težko ilovnato zemljo in dosti padavin, ki zmanjšujejo odstotek nikotina. Za sedaj se ta tip cigarnega tobaka prideluje pri nas le v Sloveniji.

Da bi bila proizvodnja čim uspešnejša, se je Tobacna tovarna povezala s proizvodnim poslovnimi zvezami na posameznih področjih. Poslovne zveze je tovarni uspešno pridobiti za to akcijo, tako da bodo one pričele sklepati proizvodne pogodbe s pridelovalci in bo delo »zavzelo obliko kooperacije. Poslovna zveza bo nudila umetna gnojila, zaščitna sredstva, sadike in strokovno pomoč in tako kreditirala del proizvodnje do prodaje pridelka. Zavarovala bo tudi zasajene površine proti neugodi. Da je ta oblika nadaljnje dela pravilna, so pokazale že sklenjene pogodbe za gospodarsko sodelovanje v Zgornji Savi, kjer so vsi lamski pridelovalci že podpisali pogodbe. Za vse potrebne količine sadik bodo skrbel v Lenartu, kjer jih goje iz semena, uvoženega iz Amerike. »Moramo reči, da ta poizkusna proizvodnja, glede dela še zelo obremenjuje kmete, ker nimajo izkušenj niti niso dovolj strokovno poučeni, nimajo pa tudi potrebnih modernih obdelovalnih pripomočkov. Da bi kmetje pridobili potrebno pridelovalno znanje, ima Tobacna tovarna na terenu strokovnega svetovalca, ki kmetje poučuje o delu. Na Poslovnih zvezah prireja strokovnjak čisto proizvodna razgovore, ki naj bi omogočili, da bo mogla zveza uspešno voditi delo. Če leta bo gotovo uspešno, da pridelava tega tobaka ne bo porabljala preveč delovnih ur in preprečevala kmetu, da bi se posvetil tudi drugim kmetičkim delom.

narjev za kilogram. Ena cigara iz tega tobaka bi stala okoli 200 din. Proizvodni stroški našega tobaka bodo znašali 1000 do 1500 dinarjev za kilogram. Pri tem so vključeni tudi stroški tehnološke predelave. Pri nas traja tehnološki proces predelave nekako 1 leto. Vse to so dela za proizvodnjo tobaka, ki napolnjuje cigaro, medtem ko bo tobak za ovojne liste, ki morajo biti zelo tanki, Tobacna tovarna pričela poizkusno saditi pod planino Golico. V ta namen je že naročila posebno mrežo v Italiji, ker je treba tobak za ovojne liste gojiti pod takšno mrežo. M. T.

Trg s kmetijskimi pridelki

Iz Zasavja poročajo, da so mešarska podjetja nepričakovano zvišala cene govejega mesa, in sicer od prejšnjih 200 din na sedanjih 280 din za kilogram. Tržna inšpekcija naj pregleda, svetujejo strokovnjaki, če je bilo v vsakem primeru upravičeno tako visoko zvišanje cen govedine.

Tudi v notemskem okraju se je dvigala cena goveje živine. Dogon živine je majhen. Tako je bilo na znanjem živinskem sešmu v Koperju, kjer se odvija približno polovica prometa z živino v okraju, prignano je nekaj nad tri sto glav, to je komaj 3 odstotkov običajnega dogona. Tudi na redni mesečni sešmi v Novem mestu so prignali živinorejca. Nasprotno pa je bila poudarila mladih praškov zadnji ponedeljek še večja kot prejšnje. Zaradi porasta cen živine, se požadražilo tudi meso.

Okraj	Cena pri nabavi KZ	Cena na drobno	Cena na debelo
KROMPIR:			
Maribor	7-8	12	7,5-9
M. Sobota	7	10	9
Trbovlje	12	14	12
Novo mesto	5,50	12	9
Koper	15	15	13
FIZOL:			
Maribor	45-70	61-90	55-82
M. Sobota	50	60	55
Trbovlje	76	98	80
(enobarvni)	50	89	65
Novo mesto	55	65	
(mešani)	70	80	
(enobarvni)	70	80	
ZELJE:			
Koper	—	15	13
M. Sobota	15	30	20
ČEBULA:			
Maribor	28	45	35
M. Sobota	45	60	50
Trbovlje	45	65	55
Koper	20	30	25
CESEN:			
Maribor	95	130	105
M. Sobota	100	130	120
SOLATA:			
Maribor	105-125	110-150	120-140
M. Sobota	100	120	100
Trbovlje	100	120	100
Koper	100	120	100
MOTOVILEC:			
M. Sobota	100		
RADIC:			
Koper	80	120	100-120
CVETACA:			
Maribor	55	80	62
M. Sobota	100		
GOVEDO			
SREDNJE KVALITETE:			
Maribor	100-145	220-280	
M. Sobota	120	240-260	
Trbovlje	135	280	
Novo mesto	115	280	
TELETA:			
Maribor	180-200	320-350	
M. Sobota	130-140	290-360	
Trbovlje	170	280-320	
Novo mesto	200	330	
PRASICI:			
Maribor	200-225	370-400	
M. Sobota	210	400	
Trbovlje	220	360-400	
Novo mesto	225-230	420	
JATCA:			
Maribor	12	15	13
M. Sobota	10	11	10-11
Trbovlje	11	15	12
Novo mesto	11,50	12	
Koper	15	16	
MLEKO:			
Maribor	17-23	36	
M. Sobota	20-23	36	
Trbovlje	21	24-36	
Novo mesto (odkupna cena)	21	32	
Koper	25	32	

(dalje sledi)

Zavarovanje proti toči in pozebi

Pred dnevi je bila v Ljubljani zelo pomembna konferenca kmetijskih strokovnjakov, ki so zaposleni pri DOZ. Na konferenci so obravnavali kmetijsko zavarovanje in poudarili potrebo po večjem sodelovanju med DOZ in kmetijskimi združenji. Zavarovanje v kmetijstvu mora biti sestavni del napora za hitrejši razvoj in dvig kmetijstva. Gospodarska

nužnost pa zahteva, da se velike investicije, ki jih vlagamo v kmetijstvo tudi ekonomsko zaščitijo. Zavarovanje posevkov in plodov proti škodam po toči se v Sloveniji že zelo močno razvilo. Zala pa je ta razvoj naglo rasel le v tistih predelih, kjer je nevarnost toče največja. Seveda je tak razvoj popolnoma razumljiv, saj je v teh krajih

vladal večji interes za zavarovanje. Vendar pa bo treba v bodoče skrbeti, da se bo zavarovanje razvijalo tudi v krajih, kjer toča ne pada vsako leto. To pa predvsem zato, da bo mogoče zajeti v zavarovanje širše površine. Čeprav nekatere kraje in posamezne kulture izkazujejo visok škodni odstotek, se premija ne bo podražila, razen pri vinogradih in to le za 1 odstotek. Poudarjeno je bilo, da kakršnokoli povišanje premij, to je podražitev zavarovanja ne bi bilo v današnjih pogojih mogoče. Najboljši izhod iz tega bi bil, če se bi zavarovanje razširilo.

Zaradi škod po toči in zaradi pozebe zabredajo nekatere posevke v resne denarne in gospodarske težave. Z zavarovanjem pa bi lahko vse take izgube in izpad proizvodnje križli iz zavarovalnega sklada. Nekatera posestva so šla celo tako daleč, da svoje proizvodnje sploh niso zavarovala, ko pa so utrpeli veliko škodo po toči, so zahtevala od komun. da jim da dotacije za kritje izgub. Isto velja tudi za kmete zasebnike, ki so v takih primerih zahtevali znižanje davkov in podobno. S takim početjem pa se resno ogražajo proračun občin. Prav občine upravičeno pričakujejo dohodke od njih, ne pa da jim še ona daje razne olajšave pri družbenih obveznostih.

To prav gotovo ni gospodarsko utemeljeno. Sklenili so, da bodo že sedaj začeli sklepati zavarovalne pogodbe proti toči in pozebi. Za pozebo bo mogoče sklepati zavarovanja samo do 15. aprila. Skupinska zavarovanja preko kmetijskih združenj bodo še naprej obdržala doseženo obliko, ker se je ta pokazala za najboljšo. Kmetijskim združenjem pa bodo priporočili, da sklenejo čimveč talnih zavarovanj. Prednost take oblike zavarovanja je, da je premija za 2 odstotka nižja kot običajno. Zala so dosejeli ponekod Kmetijske zadruge vse premalo zanimajše za zavarovanje. O nujni potrebi zavarovanja kmetijske proizvodnje je nakazala tudi resolucija o razvoju kmetijstva, ki jo je lani sprejela zvezna ljudska skupščina. Torej je dejavnost ne kaže še nadalje zanemarjati in zmanjševati nje vlogo.

Tudi letos bodo premije za zavarovanje proti toči kreditirane. To pomeni, da bodo zavarovalci plačali premije jeseni v kolikor ne bodo mogli spomladati ob sklepanju zavarovanj. Take olajšave so se pokazale kot zelo dobre, saj so kmetje z njimi zelo zadovoljni. Kljub mnogim naporom pa še danes ni bolj tesnega sodelovanja z ostalimi kmetijskimi organizacijami. —bec

BILANCA LETOSNJIH OBČNIH ZBOROV

Občni zbori kmetijskih združenj so v glavnem že za nami. V sokočnem okraju so bili, recimo, že v 58 od skupno 63 združenj. Dobri del občinskih zborov je soupažal z volilno kampanjo, večina pa so se zvrstili v zadnjih treh tednih. Gotovo je že sama predvolilna dejavnost vplivala na to, da so bili letošnji zbori dobro obiskani in tudi živahni, vendar po mojem to ni bilo odločilno. To, kar je v resnici pripomoglo k pestrosti in koristnosti občinskih zborov, je drugje Gre za določeno premik, za gibanje, ki je zadnje čase med našimi kmeti zadobilo neki vzpon, gre tudi za določena spoznanja kmetov, ki so plod tega premika in gibanja. Naš kmet je začel siliti iz primitivnih razmer, začel je odločneje iskati odgovora in poti, kako pridelati več z manjšim trudom, kako priti do večjih dohodkov. Pri tem iskanju in razmišljanju pa se je kmetu odpirala le ena pot, le en sam izhod — to je bila zadruga. Zadruga je tista, ki lahko spremeni zastarelo, garaški in negospodaren način kmetovanja v prijeten in donosen položaj. Da pa bo zadruga to zmogla, jo morajo voditi pametno, razpediti, napredni in pošteni ljudje, mora pa biti tudi gospodarsko sposobna — i mora denar, da bo lahko vlagala in organizirala moderno pridelavo zares dobrega blaga predvsem za trg in za izvoz. To gibanje in to spoznanje se je približalo do izraza na letošnjih občinskih zborih.

Gornje ugotovitve temelje na analizi občin zborov sokočnega okraja, gotovo pa so značilna za vse naše občine zbere, čeprav je res, da ima tisti konec naše dežele svoje posebne pogoje kmetovanja. Kakor ti samostojni pogoji v nekem smislu zavirajo gibanje naprej, tako z druge strani gibanje pospešujejo izsiljujejo. Vzemimo, na primer, les. V teh krajih je le malo lesa, od katerega imajo ostale zadruga v Sloveniji največ dohodkov. To povzroča kmetijskim združenjem razmeroma nizke dohodke in jih dela gospodarsko nezmogljive organizirati pogodbeno sodelovanje na velikih površinah. Z druge strani prav to dejstvo sila zadržati in kmeti sploh, da si prizadevajo zbrati potrebna sredstva iz samega kmetijstva, da iščejo neizkoriščene rezerve. Zato v teh krajih ni problema okrog izločanja nekmetijskih dejavnosti iz okvira zadruga, marveč je to že skoraj povsod storjeno.

Dve stvari sta vznikali na občinskih zborih — pogodbeno sodelovanje z razpravo o slabostih in o načrtih za prihodnje na eni strani ter elektrifikacija (kočar elektrike še ni na drugi strani). Električna je kot osnovni energetski vir gotovo podlaga za modernizacijo kmetijstva, zato je razveseljivo, da so ob občini zbori o tem razpravljali in določili v ta namen del ustvarjenega dohodka, z druge strani pa dali pobudo za zbiranje potrebne denarja pri zainteresiranih kmetovalcih samih. Stevilne živahne razprave o pogodbenem sodelovanju pa privedejo okrepjenemu pritisku od spodaj na zadržne organe, da bi se le-ti bolj pomužali in več storiili v tej smeri, kar je že bolj razveseljivo dejstvo. Ravno kar se je v Prekmurju in Pomurju razmahnila akcija za pogodbeno sodelovanje v pridelavi hibridne koruze, ki bo obsegala nad 300 ha površin. Podobna akcija je tudi za pridelavo krompirja. Pogodbeno sodelovanje je neprenehoma širi. Več zadruga, med katerimi prednjačijo Apače, je nakupilo mlado živino in jo dalo v pogodbeno pitanje kmetom. Razen tega bodo zadruga dajale tudi močna krmila, zagotavljale pa so si obresti in delež prirastka. Zadržniki iz Apače so se zavzeli za to, da bi se specializirali na živinorejo, oziroma za proizvodnjo mleka in mesa, vse drugo bi bilo prilagojeno in podrejeno temu glavnemu smotru. To je zares pogumna in posvajanja vredna pobuda. Kritizirali pa so zadržniki neizpolnjevanje pogodbenih obveznosti s strani zadruga. Tako je bilo spitanih nekaj telet v babu-beef, pa ni bilo nikogar, da bi to odkupil. Res je mogoče, da te živali niso še bile tako s, ama, kot bi po predpisih angleškega trga morale biti, vendar bi morale v tem primeru zadruga in poslovna zveza kmetov priiskati na pomoč, ker je ta način reje za našega kmeta nov in ni prav, da se mu že v začetku ubije voljo. Tudi so bili prigovori na račun lanskega nagradnega tekmovanja za večji pridelek krompirja. V murskosoboškem okraju je tekmovalo čez sto skupin in si pridobilo pravico do nagrad v skupnem znesku nekaj čez 10 milijonov dinarjev. Te nagrade pa še do danes niso bile izplačane, to pa ni prav, saj so bili doseženi zares lepi uspehi. Tako se je povprečni pridelek krompirja dvignil od 102 metrske stote na hektar na 204 metrske stote, s čemer je bilo doseženo povprečje v kmetijski najnaprednejši deželah.

Živinoreja, umetno osemenjevanje, pogodbeno pitanje, vzreja plemenskih živali za prodajo, perutinarstvo, pogodbeno pridelava semen itd., to so bila vprašanja, o katerih so razpravljali na občinskih zborih v tem predelu Slovenije. Tudi nujno potrebnih melioracij in urejanja nasadov niso pozabili. To pa samo potrjuje našo tezo, da gre v naši kmetijski pridelavi za določeni in nadvse pomemben premik. S.

ŽIVINOREJA v gorenjskem kotu

Območje jeseniške občine lahko razdelimo na dva različna predela in to na vzvodnega kjer so podani zelo dobri pogoji za poljedelstvo in na zahodnega goratakega z mnogo slabšimi poljedelskimi pogoji, kjer pa so skoro idealni pogoji za živinorejo, kajti površina travnikov pašnikov in košenice je na območju občine zelo velika. Živinoreja pa bi se v občini še močneje razvila z bolj gospodarnim izkoriščanjem njihovih površin za pridelavo krmnih rastlin.

Glavna panoga živinoreje v občini je reja govedov gorenjske cikaste pasme. Število govedov v občini raste iz leta v leto. Leto 1953 je bilo v občini 2754 govedov, danes pa jih je nad 3600. Frizadejavo si gojijo predvsem mlečni tip goveda, vzporedno s tem načrtnim selekcijskim pridelovanjem pa je treba v občini zgraditi in urediti sodobno mlekararno, da bo sposobna zbrati vse količine mleka, ki je tako potrebno našim kovinarjem. Za dosego večje molznosti krav bi bilo potrebno v občini začeti graditi silose in uvajati silirano krmno, ki bi mlečnost dvignila od sedanjih 1600 na 2000 litrov letno in še več. Misljajo celo, da bi bilo mogoče molznost dvigniti na 5000 litrov letno. Za dosego tega smotra bi morale kmetijsko živinorejske zadruga vložiti vse sile, veliko vlogo v tej smeri pa morajo odigrati osemenjevanjske postaje. Dosedaj je kmetijskim združenjem deloma uspelo meliorirati plan neke pašnike; zgradile so nekaj starn, zbiralnice mleka, ograj, staj in napajališč, vsaka-krat predstavljajo veliko pridobitev. Pri živinoreji pa kmetijske zadruga ne smejo misliti samo za zvečanje molznosti, temveč tudi na prirastek po količini in teži.

Selekcijsko posestvo v Ponovičah

Prišli smo sončnega dne. Zelenje na travnikih je mamilo oči, gradič se je kopal v žarkih kakor nasmejan obraz. Iskali smo ing. Ludvika Vrhovca, upravnika posestva v Ponovičah. Ni ga bilo v pisarni, ampak nam je prišel naproti iz hleva. Tam je vedno dosti dela za človeka, ki ima rad zemljo, živino in ljudi. Ludvik je eden takšnih. Zato ni bil v zadrugi, ko je ustrezal novinarski radovednosti. Kar iz rokava nam je stresal in pojasnjeval, zakaj to zakaj ono. Na novo bodo uredili gnojišče, ker je bilo staro premajhno in je zahtevalo tudi preveč dela. Sicer pa, oni malo zidajo in preurejajo, kar pa naredijo, naredijo po temeljitem predavku. Pred enim letom in pol so nabavili iz Anglije aparate »Gascolines« za strojno molžo. Dobri so ti aparati; nobene nevarnosti ni, da bi pri molži potegnili tudi kri ali da bi puščali mleko s sesci. Pzročili pa so ti aparati pravo revolucijo delovnih postopkov v hlevu. 74 krav oskrbuje ta dva delavca, proizvodna cena mleka pa jih stane 27,09 din za liter.

Ne mislite, da imajo v Ponovičah samo en hlev. O, ne. Najprej moramo omeniti odprti hlev, potem pa hlev molznice (okrog 70). Povprečno da v tem hlevu vsaka krava 4394 litrov mleka letno. Dalje imajo porodni hlev ali, kakor sami pravijo, porodnišnic. Sem premešajo živali, ki se pripravljajo k telitvi, tu pa zdravijo tudi bolne, recimo, teleta s tujkom. Takoj zraven imajo prostor teleta, telčke in bikci, mlada živina po domuje v odprtem hlevu. Takoj tu imajo tudi svojo mlekarno. V drugi veliki stavbi so hlevi za svinje.

Posestvo v Ponovičah ima 540 ha zemlje. Upeljan imajo šestletni kolobar, v katerem so zastopane krmne rastline z 41 odstotki. Za gnojenje travnikov so poleg gnojnice lani porabili še 59.800 kg umetnih gnojil. Večina lanskega pridelka krompirja (56 ton) so silirali. Približno dve tretjini silaže pokrmijo z govejo živino, tretjino pa s praščiči. Pokrmili pa so lani tudi 4,5 vagona močnih krmil. Za bližnji litjski trg pridelujejo vrtnine, imajo pa tudi manjšo farmo štajerskih jerebičark. Takšno je posestvo v Ponovičah. In ljudje? Nične ne postaja, zato tudi ne poznajo gospodarske izgube. Letni obračun še ni potrjen, vendar predvidevajo nad dva milijona dobička. Zato tu ni trpkih obrazov. Nasmeje na obrazih, kakor žarki popoldnanskega sonca na Ponovičah. S. S.



Rileci pri obedu — tako bi lahko zapisali pod to sliko. V Ponovičah je namreč tudi eno izmed rejskih središč belomesnatih svinj. Letno oddajo okrog 300 pujskov. Pravkar bodo zaključili poizkus na potemnih matičnih in belomesnatih in krško-poljske pasme. Poizkus bo dal odgovor, kakšen je prirast pri eni in drugi pasmi ob enakih pogojih, kako izrablja krmo ena in druga pasma, odstotek uklavnosti, kakovost slanice in mesa, vitainost ter pri kateri teži se klanje najbolj izplača, oziroma do katere teže je eno ali drugo pasmo najceneje zrediti. V poizkusnem pitanju je bilo 50 svinj — od vsake pasme 25.

Ruški zadružniki dobro gospodarijo

Ceprav ruški okoliš ni izrazito kmetijski in prevladuje industrija, je kmetijska zadruga v Rušah v polni meri opravila svoj obstoj in postaja vse vidnejši čimtelj na vasi. Do tega je privedlo spoznanje, da stari in sam vase zaprt način gospodarjenja kmetu ne odpira poti v prihodnost ter da je rešitev edinole v sodelovanju z zadrugo.

Na področju kooperacije v ožjem smislu ruška kmetijska zadruga doslej še nima vidnejših uspehov, doseglja pa je prave lepše uspehe v pospeševanju umetnih gnojil, uvajanje strojne obdelave, uspešna selekcija živine, povečanje molznosti in stopnjuječ se hektarski donosi, to so področja dejavnosti ruške zadruga. S predavanji, filmi in praktičnimi tečajji je zadruga skrbelo za vzgojo kmetovalcev in za uvajanje modernega kmetovanja. Posebno skrb je posvetila ženam-zadružnicam, ki so v zornem obdelavi vrtov, gojenjem povrtnine in vidnim izboljšanjem kosečereje priborile okraju prvo mesto ter dobile za nagrado pralni stroj. Zadruga se je doslej ukvarjala večinoma z različnimi kmetijskimi dejavnostmi, da bi si na ta način zagotovila finančna sredstva. Na letošnjem občnem zboru pa so sklenili, da bodo usmerili svoje delo predvsem v kmetijsko in v širjenje pogodbenega sodelovanja, da bi na ta način več pridelali. Na strnjanih površinah namenjajo saditi hmelj in sladkorno peso, hkrati pa bodo pričeli z načrtno obnovno sadovnjakov ter z urejanjem novih strnjanih sadovnjakov, saj imajo za to vse pogoje. Tudi poljščine (krompir, koruzo itd.) bodo začeli gojiti na strnjanih površinah, kar bo omogočilo polno zrabro strojev. Vso pozornost bodo posvetili čebelarstvu in bodo v ta namen ustanovili posebno odesk. Za dvig živinoreje bodo uredili na Smolniku na površini 40 ha planinski pašnik hkrati pa ustanovili pitališče za 20 glav goveda in 20 praščevcev zadržnikom pa pomagali pri trdnosti silosov in izboljšanju krmne osnove.

Zelo lepo se razvijata hranilni vsek, ki so ga ustanovili leta 1949. Hranilne viose iz leta v leto naraščajo in so dosegle lani 7,7 milijonov din. Zadržniki dobivajo cenena posojila za nabavo plemenske živine, umetnih gnojil, gradbenega materiala itd. Hranilno-kreditni odesk bo v bodoče tudi nosilec investicijskih posojil. Zadruga je imela lani 146 milijonov din prometa in izka-

zuje ob koncu leta 3.486.000 din čistega dohodka. Občni zbor je soglasno odobril predlog upravnega odbora, da se dobiček ne razdeli, marveč uporabi za ureditev planinskega pašnika in dokončno elektrifikacijo lobniškega predela, poleg tega pa za nabavo traktorskega pluga, živalnega stroja za šivilski tečaj, za obnovno sadovnjakov, za nabavo semenskega krompirja, za štipendije in podobne obče koristne stvari.

Za pravilno uporabo umetnih gnojil je potrebna analiza zemlje. Poprej je analize delal Kmetijski inštitut po ceni 1500 din. Zdaj pa je zadruga sama nabavila aparat za analizo zemlje in dela to uslugo zadržnikom po 100 din. Upravičene so pritožbe, da Okrajna zadruga zveza zadržničen razen z okrožnicami ne nudi nobene pomoči. Zadržniki pričakujejo, da bodo našli več opore pri Poslovnih zvezi. Stevilna udeležba na občnem zboru dokazuje veliko zanimanje za delo zadruga. Če bo znal novo izvoljeni upravni odbor zanimanje kmetovalcev pravilno usmeriti, izvedba sprejetih sklepov ne bo povzročala težav in zadruga bo zadržela kot glavni pobornik moderne kmetijske pridelave, s tem pa tudi socialistične preobrazbe vasi. Seveda pa ji bodo morali pri tem podagati občina, politične organizacije ter delovni kolektivni industrijskih podjetij. R. O.

Še je čas za nakup piščancev

Zima se noče in noče posloviti od nas. Pri tem pa kar pozabljamo, da bi morala okrog vogalov za bruski kolkja s piščeti. Niti iste nismo še nasadili. No, tega že nekaj let ne delamo več, saj lahko naravnimo piščance v valinici in vsa skrb s kolkjo je pri kraju, saj kokosi tako ne kolkjo (takrat, ko bi to mi želeli). Vedeti pa moramo, da je sedaj skrajni čas, da pomislimo na obnovo kolkje. Kolkje isto je treba pomisliti vsako leto. V perutninarsko naprednih deželah rede kokosi samo eno leto. Kadar nabujamo piščance, moramo vedeti marsikaj o kokojereji. Najprej si moramo biti na jasnem, kje in kako bomo vzrejali piščance, koliko in kakšno krmno za njih potrebujemo in še kaj. Moramo piščance nabaviti, da ne naša vzreja uspešna in brez težav ter da bomo vredilo zares dobre nesnice. Ko kupujemo v valinici, kupujemo res krapce in dobro razvite piščance, ki izhajajo od dobrih vrst. Pristor, kjer mislimo piščance vzrejeti, moramo pred prihodom mladega kurčega roda pripraviti. Za 20 do 25 piščancev potrebujemo 1 kvadratni meter površine toplega, suhega in z rezano sileno nastiljeno prostora. Navedi namestimo kolkja za kmetilce in nosilo za voda. Prostor mora biti svetel in do 25 stopinj C. V prostoru mora biti tudi umetna kolkja, kamor se piščanci začnejo, da jim je gorko. Kakšno umetno kolkjo si izberemo, je odvisno od naše iznajdljivosti in naših možnosti. Najprimernejša je kolkja, ki ima dve ali tri lonce, ki ogrevajo prostor pod seboj z navadnimi 40 do 60 vatnimi žarnicami. Prostor pod kolkjo moramo prve dni segreti na 30 stopinj C, nato pa zmanjšujemo temperaturo vsak teden po 2 do 3 stopinje. Piščanec ne sme manjkati sveže vode in sveže hrane. Prve dni hranimo piščance s prosvetkajo, s koruznim in pšeninim zdrobom. Po šestem dnevu starosti preidemo na krmilno moko ali brikete. Tovarno močnino krmil, ta krmilna moka je mešanica sveže krmilne z dodatki vitaminov in antibiotikov. Vzreja piščancev s to krmno najenostavnejša in najuspešnejša. Cena pa je 42 do 44 din za kilogram. Piščance krmimo 3-krat na dan, tako da se do sitnega naboleje. Do starosti 12 tednov bomo za vzrejo piščet porabili 4 kg krmil na enega, do nesnosti pa 13 kg krmil, do 12 tednov njihovo uporabljamo osemizna krmno. Kadar kupujemo krmno za piščance, jarkice ali kosi, povejte starost in zahtevajte za vsako kategorijo primereno krmno. Krmilna dobaviteljova imena: mlični krmil v Ljubljani, kante pa jih lahko pri vsaki kmetijski zadrugi.

Vsakdo, ki je vzrejal piščance valjen v maju in juniju, je gotovo vseh pri sebi sklenil, da tega ne bo delal več. Piščanci namreč slabo fru in tudi slabo rastejo, ker so zadržni valinici in antibiotikov. Vzreja piščancev s to krmno najenostavnejša in najuspešnejša. Cena pa je 42 do 44 din za kilogram. Piščance krmimo 3-krat na dan, tako da se do sitnega naboleje. Do starosti 12 tednov bomo za vzrejo piščet porabili 4 kg krmil na enega, do nesnosti pa 13 kg krmil, do 12 tednov njihovo uporabljamo osemizna krmno. Kadar kupujemo krmno za piščance, jarkice ali kosi, povejte starost in zahtevajte za vsako kategorijo primereno krmno. Krmilna dobaviteljova imena: mlični krmil v Ljubljani, kante pa jih lahko pri vsaki kmetijski zadrugi.

Lanskoletna rekorderka iz Ponovič je krava Hana. Stara je 6 let, doslej je trikrat telila, lani pa je dala 8479 litrov mleka in 280 kg maščob. Po količini danega mleka ji sledi Agica z 8279 litri, po količini danih maščob (312 kg) pa j. prekoša. Znamenita je v Ponovičah še krava Luca, ki je dala že okrog 45.000 litrov mleka, letno pa daje povprečno 4335 litrov. Njen rodovnik sega 30 let nazaj. V Ponovičah imajo 141 glav živine sivorjave pasme, od tega 74 krav, ki dajo letno 325.156 litrov mleka. Osemenjevanje je umetno.



Lanskoletna rekorderka iz Ponovič je krava Hana. Stara je 6 let, doslej je trikrat telila, lani pa je dala 8479 litrov mleka in 280 kg maščob. Po količini danega mleka ji sledi Agica z 8279 litri, po količini danih maščob (312 kg) pa j. prekoša. Znamenita je v Ponovičah še krava Luca, ki je dala že okrog 45.000 litrov mleka, letno pa daje povprečno 4335 litrov. Njen rodovnik sega 30 let nazaj. V Ponovičah imajo 141 glav živine sivorjave pasme, od tega 74 krav, ki dajo letno 325.156 litrov mleka. Osemenjevanje je umetno.

Razširitev in okrepitev gostinstva

Z občnega zbora Gostinske zbornice okraja Ljubljana

V četrtak je bil VI. redni letni občni zbor Gostinske zbornice okraja Ljubljana. Predsednik Milan Jurčič je v svojem poročilu pokazal glavne značilnosti poslovanja v preteklem letu. Skupni promet je lani znašal več kot 4 milijarde dinarjev. Največji promet je bilo z alkoholnimi pijačami, pa ne na škodo brezalkoholnih, saj je teh večkrat zmanjkalo. Poročilo je bilo 600% izkoriščena in bi jih bilo treba dobesedno.

Kot priložnost. Hotelska šola ob staja šele dve leti in še ne more dati strokovnjakov, drugi strokovnjaki pa počajo v gostinstvu zaradi menda neugodnih finančnih in delovnih pogojev. Ker pa je vodilni kader v gostinstvu razmeroma že star, je ta problem vedno večji.

Starostni sestav gostilničarjev je tak, da bodo v nekaj letih ne, sposobni za delo. Gostilne so na isti stopnji, na kateri so bile pred vojno, delovni čas traja 16 ur, prostega dne v tednu ni. Potrebujejo več delovne sile, in sicer vsaj tri osebe.

Gostinci protestirajo proti prodajanju vina na drobno v raznih kletih. Prav tako so proti prodajanju alkoholnih pijač v trgovinah in mlekarnah.

ENO LETO POSLOVANJA SKLADA ZA VZAJEMNO POMOČ ZASEBNIH OBRTNIKOV V LJUBLJANI

Uprave skladov za vzajemno pomoč zasebnih obrtnikov in gostilničarjev v Ljubljani, Mariboru in Kranju zaključuje prvo poslovno leto teh socialnih ustanov za zasebnih obrtnikov.

Večjih krajev za vse člane z območja določenih občin, kamor so povabili tudi vsi še nezavaranjeni obrtniki. Na teh sestankih so člani upravnega odbora izbrano poročilo o doseganem poslovanju in finančnem ter statističnem stanju te obrtneke socialne ustanove.

varovanjem obrtnikom zdravstveno in ostalo pomoč ter jim bo tako po tej socialni ustanovi zasebnih obrtnikov olajšano preživljanje ob zatonu življenja.

Enako važno kot glede zdravstva je pomembno to obrtneško socialno zavarovanje tudi glede pokojnine. Tudi pri tem je treba obrtniku prikazati potrebo njegove vključitve v sklad, saj nima obrtnik v starejših letih več takšne delovne sposobnosti, kot jo ima v mladih letih.

Pesvetovanje rudarskih strokovnjakov

Včeraj dopoldne se je v Ljubljani začelo VI. strokovno pesvetovanje rudarskih inženirjev in tehnikov. Udeležili so se ga poleg strokovnjakov iz proizvodnje in znanstvenih delavcev iz iste stroke o novih dosežkih v rudarstvu lahko da marsikatero pobudo za izboljšave v rudarstvu.

Danes dopoldne pa bo Društvo rudarskih inženirjev in tehnikov LRS imelo VII. redni letni občni zbor, na katerem bodo obravnavali vprašanja, ki zadevajo rudarstvo in metalurško proizvodnjo. Naj jih navedemo samo nekaj: v teku so priprave za ustanovitev oddelka za nekovine na Ljubljanski univerzi, rudarstvo, ena izmed temeljnih panog našega gospodarstva še nima svojega zakona, manjša rudarska podjetja morajo obsejati pomembnejše ustrezne projektivne ustanove itd.



Razstava Centralnega komiteja LMJ z naslovom 'Mladina Jugoslavije v borbi in izgradnji' so si lahko ogledali tudi v Trbovljah, kjer je — kakor povsod drugod — doživela lep uspeh. V treh dneh si je razstava ogledala okoli tri tisoč ljudi.

PRO LJUBLJANI

DPM Ljubljana Šiška zborovalo

Društva prijateljev mladine in posebno o delu svojega društva v preteklem letu ter določili smernice za delo v prihodnosti.

Dobričanin v Sentjokobskem gledališču

Sentjokobsko gledališče v Ljubljani pripravlja sodobno komedijo beograjskega humorista Dobričanina »Človek Marsa«. Premiera tega dela, ki je satira na letede krožnike in vsemirsko mrzlico, bo verjetno konec aprila ali pa prve dni maja.

S »Človekom« z Marsa in verjetno »Zaljubljenimi ostalimi« bo Sentjokobsko gledališče tudi gostovalo na avtomobilski cesti Bratstva in enotnosti, kjer bo imelo štiri nastope.

Društvo izumiteljev

Ze v maju bodo v Ljubljani osnovali društvo izumiteljev. Enako društvo že deluje v Mariboru, ko pa bodo začela delovati v Ljubljani, celjsko in eno društvo z gorejskega industrijskega bazena, bodo osnovali posebno republikansko združenje izumiteljev Slovenije. Organizacija, ki naj bi zdela vse izumitelje in novatorje s področja naše republike, bo tesno sodelovala v napredni in raziskovalni in poslovalni in podjetni. Verjetno bodo osnovali še posebno agencijo, mogoče v sodelovanju s sedanjim patentnim uradom, ki bo posredovala izume in tehnične novosti članov društva zainteresiranim industrijskim podjetjem.

Edgar Amstey na obisku

Znani angleški filmski delavec Edgar Amstey, ki se že več dni mudi v naši državi kot gost Zveze filmskih delavcev Jugoslavije, bo obiskal 14. in 15. aprila tudi Ljubljano. Prvi dan svojega obiska si bo ogledal nekatere naše dokumentarne filme, nato pa bo razpravjal s slovenskimi filmskimi delavci; drugi dan bo obiskal Potojnsko jamo, popoldne pa predvajal še nekatere filme.

Edgar Amstey je predsednik britanske filmske akademije in je eden največjih angleških strokovnjakov za dokumentarni film. V Jugoslaviji si je že ogledal filmski mesti v Kožuntjaku in Dabravi, izmenjal mnenja z našimi filmskimi delavci, predaval ter prikazal svoje filme.

Filmski spored

Ze minuto sohoti smo napovedali za ta teden nekaj novih filmov, ki pa še niso prišli na pro-

SPORT

PRVI DAN MEDNARODNEGA STUDENTSKEGA ČETVERBOJA V KOSARKI

Visoki zmagi CSR in Jugoslavije

JUGOSLAVIJA : FRANCIJA 84 : 55 (42 : 31)

LJUBLJANA, 11. apr. V neprijetnem vremenu, primernem kvetemu za hokej na ledu, se je danes na stadionu Ljubljana v Šiški začel kosarkarski četverboj študentskih reprezentanc Bolgarije, CSR, Francije in Jugoslavije. Po pozdravnem nagovoru pokrovitelja prireditelja Franca Peroviča in odigranju državnih himen sta prvi stopili pod koše ekipe CSR in Bolgarije. Čehi so sicer prispeli v Ljubljano šele doli, vendar so v tej tekmi veljali za favorita, kajti Bolgari niso zastopani s tisto garnituro, ki je la v Parizu osvojila svetovno študentsko prvenstvo. Ta bolgarska elita ki je skoraj istovetna z bolgarskim prvotom Akademikom, je ostala v Sofiji, kjer bo te dni odigrala drugo tekmo za pokal evropskih kosarkarskih prvakov. — Tekma med CSR in Bolgarijo je samo potrdila napovedi.

Čehi zmajajo: 92:43 (42:31)

Kot prispodobno o celotnem srečanju bi omenili dva prizora. V sredini prvega polčasa je 205 cm visok češki napadalec Konešny s pokroviteljsko kretnjo zaustavil strel najmanj 30 cm manjšega bolgarskega igralca Nečeva na koš. V drugem polčasu se mu je Nečev maščeval. V trenutku, ko se je Konešny pripravil za strel nad glavo, je Nečev skočil, kolikor je mogel, in velikemu snel žogo.

37:19. Naši so igrali hitro in povezano, pa tudi Francozi so bili dokaj učinkoviti. Med njimi sta se posebno izkazala državna reprezentanta Degros in Plongue. V zadnjih minutah prvega dela tekme je petorki Olympie znaniklo srpe. Zadnjih pet minut Jugoslovani niso dosegli niti enega koša, Francozi pa so se popravili, tako da se je prvi del igre končal z 42:31, se pravi — z enako razliko kakor prvi polčas prvega srečanja.

Češkim igralcem je bilo malo prijetno, ko so se v prvi polčasu vrnili na igrišče. V drugi polčasu se je odigrala druga tekma, v kateri je bila začetna tekma med CSR in Bolgarijo. Čehi so sicer prispeli v Ljubljano šele doli, vendar so v tej tekmi veljali za favorita, kajti Bolgari niso zastopani s tisto garnituro, ki je la v Parizu osvojila svetovno študentsko prvenstvo. Ta bolgarska elita ki je skoraj istovetna z bolgarskim prvotom Akademikom, je ostala v Sofiji, kjer bo te dni odigrala drugo tekmo za pokal evropskih kosarkarskih prvakov. — Tekma med CSR in Bolgarijo je samo potrdila napovedi.

Čehi zmajajo: 92:43 (42:31)

Kot prispodobno o celotnem srečanju bi omenili dva prizora. V sredini prvega polčasa je 205 cm visok češki napadalec Konešny s pokroviteljsko kretnjo zaustavil strel najmanj 30 cm manjšega bolgarskega igralca Nečeva na koš. V drugem polčasu se mu je Nečev maščeval. V trenutku, ko se je Konešny pripravil za strel nad glavo, je Nečev skočil, kolikor je mogel, in velikemu snel žogo.

Češkim igralcem je bilo malo prijetno, ko so se v prvi polčasu vrnili na igrišče. V drugi polčasu se je odigrala druga tekma, v kateri je bila začetna tekma med CSR in Bolgarijo. Čehi so sicer prispeli v Ljubljano šele doli, vendar so v tej tekmi veljali za favorita, kajti Bolgari niso zastopani s tisto garnituro, ki je la v Parizu osvojila svetovno študentsko prvenstvo. Ta bolgarska elita ki je skoraj istovetna z bolgarskim prvotom Akademikom, je ostala v Sofiji, kjer bo te dni odigrala drugo tekmo za pokal evropskih kosarkarskih prvakov. — Tekma med CSR in Bolgarijo je samo potrdila napovedi.

SE ENA POPOLNA PRVENSTVENA NEDELJA

Jutri pa: BRANIK - ODRED

Prvenstvene tekme v vseh nogometnih ligah se pospešeno bližajo koncu. To velja predvsem za zvezno ligo, v kateri bodo spritjo priprav za nastop na svetovnem nogometnem prvenstvu na Švedskem spored pognali tako, da bo že 27. t. m. tekmovanja konec in se bodo najboljši potem lahko smotrno posvetili pripravam za to najtežje preizkušnjo v zadnjih letih. Toda tudi v ostalih nižjih konkurencah se je prvenstveni ples že nagnil v drugo polovico.

Prvenstvene tekme v vseh nogometnih ligah se pospešeno bližajo koncu. To velja predvsem za zvezno ligo, v kateri bodo spritjo priprav za nastop na svetovnem nogometnem prvenstvu na Švedskem spored pognali tako, da bo že 27. t. m. tekmovanja konec in se bodo najboljši potem lahko smotrno posvetili pripravam za to najtežje preizkušnjo v zadnjih letih. Toda tudi v ostalih nižjih konkurencah se je prvenstveni ples že nagnil v drugo polovico.

Silovit start Jugoslovancev

Burno pozdravljeni sta nato pri tekmi na igrišču ekipe Francije in Jugoslavije. Zvezni kapetan Nikolić je dal najprej pod koše petorki Olympie, ki je začela tako silovito, da so bili sicer zelo doobr Bolgari odlikovali iz nekateri, drugi pa so bili precej šibkejši.

MARIBOR IN LJUBLJANA — OB ZOGI

V I. conski ligi za katero je največ ob pri naš doma, bo jutri na vrsti XX. kolo z vsemi sedmimi tekmi, med katerimi bo nekakor najbolj vlekla ona med Stanikom in Odredom na stadionu.

Upravičence no brezplačnih vstopnic opozarjajo prireditelji, da jih bodo odslej prejemali pri posebnih blagajni na stadionu ob vodovodni cesti, kjer je tudi edini možen dostop na igrišče.

Pionirji in člani, ki lahko obiskujejo nogometne tekme brezplačno, če se izkažejo z izkaznico športnega ali partizanskega društva.

Škovski drobci

PEJNAŠTA PARMA ZA SVETOVNO ŠAHOVSKO PRVENSTVO MED ŠHUSLOVOM IN BOTVINIŠKOM, ki je bila prekinjena z boljšimi šansi za slednjega, se je obrnila drugače. Levja je v nadaljevanju prekorščil čas za razmislek in ni mogel potegniti dvajset potez pred kontrolo. Po tej zmazi Šhulova je stanje točk 9:8 v korist Botvinika.

Živahno delo v Smledniku

Kulturno prosvetno društvo v Smledniku se je preteklo nedeljo predstavilo na odru s komedijo »Pod Golico«. Pri tej igri so sodelovali tudi mladi, novi igralci, ki so pomladili vrste ljubiteljev odrske umetnosti.

Uspeli so prikazati, da je bilo to nedeljo, Gospodinjino-izobraževalni tečaj, ki je bil vso zimo in ki ga je redno obiskovalo 34 deklet in mladih gospodinj, so zaključili z lepo razstavo. Prav ta razstava je privabila številne obiskovalce iz Smlednika ter bližnje in daljne okolice. Bilo je mnogo dobrot, zlasti narazličitega peciva, ki je dokazovalo veliko spretnost ter dober okus tečajnic. Tudi najrazličnejše ročno delo, ki so ga napravile v tečaju, so razstavljali. S tem so pokazale svoje praktično znanje in pridobitve v tečaju. To na se ni nje. Tudi teoretična predavanja so tečajnice pridno obiskovale.

tečaj uradno končali, in sicer z dramsko prireditvijo, ki so jo naštirudale tečajnice. Spomladni je torej to vsestransko temeljito in požitveno rodilo polno razvedrila in mnogo lepega v tem kraju, ljudje pa so zadovoljni nad temi uspehi, zadovoljni pa so tudi, da imajo take agline prosvetne delavce v kraju.



Udeleženke gospodinjinskega tečaja v Smledniku

Ivančna gorica

Na vseh solah občine Ivančna gorica imajo pionirji v okviru svojih organizacij razne krožke, v katerih se zelo pridno udeležujejo. Tako imajo na Mujavi lutkarski krožek, v Ambrusu folklornega, po drugih solah pa se literarne, šahovske in druge. Pred kratkim so priredili po solah šahovska tekmovanja, pri katerih so se najbolj izkazali pionirji-sahisti iz Sentvida, ki so osvojili prvo mesto. Pionirji se pripravljajo po krožkih tudi na občinski praznik, ki ga bodo slavili meseca junija. Prav tako se pripravljajo na proslavo Dneva mladosti. V. R.

JESENŠKI ŽELEZNIČARJI ZA SVOJ PRAZNIK

Jesenški železničarji se za letošnji Dan železničarjev pripravljajo. Ze pred časom so sestavili bogat program raznovrstnih prireditve. Tako so priredili številna šahovska tekmovanja, pri katerih se je najbolj izkazala skupina iz Radovljice, tekmovali pa so tudi v namiznem tenisu, kegljanju in streljanju. Posebno delavne so bile igralške skupine železničarjev, ki so z dvema veseloigravna gostovanja v raznih krajih. V četrtak pa so železničarji obiskali spo-

menike in spominske plošče padlih partizanov in železničarjev na Hrudišču, v kurlinici na Jesenicah, Kranjski gori, Begunjah in drugod, kjer so privzeli žalne komemoracije. Osrednja slavnostna akademija pa bo danes zvečer v veliki dvorani Doma TWD »Partizan« na jesenicah. Na sam praznik bodo jesenški železničarji pripravili množičen izlet s posebnim vlakom v Ljubljano, kjer se bodo udeležili obrednega spomenika žrtvam na Zaloški cesti.

Novosti v živalskem vrstu

Vse živali v zoološkem vrstu v Ljubljani so uspešno preživlele, nobenih nenadnih smrti in celo nekaj rojstev.

Gostovanje

Te dni so »Veseli potepuhi« s svojim recitatorijem gostovali v Bolnišnici za duševne in živčne bolnike v Ljubljani. S svojim programom so bolnike praj prijeto razvedrili.

Škofja Loka

Muzejsko društvo v Škofji Loki spet nadaljuje svoje obnavljanje srednjeveškega gradu na Grabnu. Na stopniščih so že postavili lepe oboke, ob obzidju pa sadijo cvetlice in urejajo parke. Ob poti pred obzidjem bodo zasadili še nekaj dreves. Tudi prostor ob kapucinskem mostu lepo urejajo. V načrtih pa imajo še druga delja za oplešanje Škofje Loke, ki vse bolj dobiva svoj srednjeveški značaj.

SKROMNA UDELEŽBA NA KROŠU KLADIVARJA

V odnošnosti nekaterih najboljših tekmecev, pa tudi ostalih je prva letošnja atletska prireditelj v kraju, kros atletskega društva Kladivarja potekal skromno, saj je vsa skupaj bilo na startu le 20 atletov.

NAMIZNI TENIS

Odredu gre dobro

V domu Partizana — Ilirije v Zr. Šiški se je včeraj pričel II. del II. zvezne namiznoteniške lige. Nastopajo ekipe: Tekstilca (Zrb), Slavica (Novi Sad), Sentia, Lovčen (Četnje), Fužinar (Metalec), Triglav (Kranj) in prireditelj — domači Odred. Ob polovici tekmovanja se je najbolj uveljavila mlada ekipa Odreda (Sedla, Vizej, Aleš), ki je dočel prevažna vse nasprotnike. Neporažena je z zmeraj tudi ekipa Tekstilca iz Zastavnice, ki v nesestvo vodi v skupnem plasmanju. Rezultati slovenskih ekip:

PRVENSTVO OLYMPIE PRED ZAKLJUČKOM

Samo še dve koli in prvenstvo Olympie in univerze po švicarskem sistemu bo končano. S 7. točkami (iz 9. partii) vodijo Drakler (II. kat.) ter Parma in Strajher (oba II. kat.), vsi člani Olympie. Pol točke manj imata m.k. ing. Gabrovšek (Olympia) in Stupica (LRS), nato pride četvorica s 6. točkami itd.

V NEKAJ VRSTAH

V počastitev Dneva železničarjev bo na stadionu v Šiški prijateljska nogometna tekma med članom I. zvezne lige Železničarjem iz Zaveja in domačo Ljubljano. Tekma bo ob 16. uri s predtekmo od 14:15 ure dalje med mladinskima moštvovala Celja in Ljubljane. Izpred Ajdovščine bodo vozili na stadion avtobusi.

NAMIZNI TENIS

Odredu gre dobro

V domu Partizana — Ilirije v Zr. Šiški se je včeraj pričel II. del II. zvezne namiznoteniške lige. Nastopajo ekipe: Tekstilca (Zrb), Slavica (Novi Sad), Sentia, Lovčen (Četnje), Fužinar (Metalec), Triglav (Kranj) in prireditelj — domači Odred. Ob polovici tekmovanja se je najbolj uveljavila mlada ekipa Odreda (Sedla, Vizej, Aleš), ki je dočel prevažna vse nasprotnike. Neporažena je z zmeraj tudi ekipa Tekstilca iz Zastavnice, ki v nesestvo vodi v skupnem plasmanju. Rezultati slovenskih ekip:

PRVENSTVO OLYMPIE PRED ZAKLJUČKOM

Samo še dve koli in prvenstvo Olympie in univerze po švicarskem sistemu bo končano. S 7. točkami (iz 9. partii) vodijo Drakler (II. kat.) ter Parma in Strajher (oba II. kat.), vsi člani Olympie. Pol točke manj imata m.k. ing. Gabrovšek (Olympia) in Stupica (LRS), nato pride četvorica s 6. točkami itd.

PRVENSTVO OLYMPIE PRED ZAKLJUČKOM

Samo še dve koli in prvenstvo Olympie in univerze po švicarskem sistemu bo končano. S 7. točkami (iz 9. partii) vodijo Drakler (II. kat.) ter Parma in Strajher (oba II. kat.), vsi člani Olympie. Pol točke manj imata m.k. ing. Gabrovšek (Olympia) in Stupica (LRS), nato pride četvorica s 6. točkami itd.

PRVENSTVO OLYMPIE PRED ZAKLJUČKOM

Samo še dve koli in prvenstvo Olympie in univerze po švicarskem sistemu bo končano. S 7. točkami (iz 9. partii) vodijo Drakler (II. kat.) ter Parma in Strajher (oba II. kat.), vsi člani Olympie. Pol točke manj imata m.k. ing. Gabrovšek (Olympia) in Stupica (LRS), nato pride četvorica s 6. točkami itd.

PRVENSTVO OLYMPIE PRED ZAKLJUČKOM

Samo še dve koli in prvenstvo Olympie in univerze po švicarskem sistemu bo končano. S 7. točkami (iz 9. partii) vodijo Drakler (II. kat.) ter Parma in Strajher (oba II. kat.), vsi člani Olympie. Pol točke manj imata m.k. ing. Gabrovšek (Olympia) in Stupica (LRS), nato pride četvorica s 6. točkami itd.

PRVENSTVO OLYMPIE PRED ZAKLJUČKOM

Samo še dve koli in prvenstvo Olympie in univerze po švicarskem sistemu bo končano. S 7. točkami (iz 9. partii) vodijo Drakler (II. kat.) ter Parma in Strajher (oba II. kat.), vsi člani Olympie. Pol točke manj imata m.k. ing. Gabrovšek (Olympia) in Stupica (LRS), nato pride četvorica s 6. točkami itd.

Prometne nesreče

Te dni se je pripetila v nočnih urah prometna nesreča na cesti Kozina-Klanec, in sicer v bližini železniškega nadvoza proti Klanecu oziroma Petrijanu. Voznik poljskega avtomobila je parkiral na desni strani ceste zaradi okvare na vozilu. Med pravljanjem je privozil po cesti z nepredvidljivo hitrostjo in udaril v avtomobil Frančiška in v zadnji del poljskega avtomobila. Kmalu zatem je privozil z motorjem po cesti še Darko Grzetič in s precejšnjo hitrostjo udaril v isti poljski avtomobil. Oba sta se hudo poškodovala. Grzetič se je poškodoval tudi po obrazu. K sreči je imel na glavi čelado, ki se je ob udarcu prelomila na dveh krajih v dolžini 19 cm. Prav gotovo bi se čelada rešila še huje nesreče, če ne celo smrti.

Po cesti iz Plav proti Kanalu je vozil osebni avtomobil Dušan Kovar. V isti smeri pa je šel po cesti ob levem robu 7-letni otrok Gabrijeljček. Ko je ležal opazil avtomobil, se mu je hotel umakniti na desno stran ceste. Voznik pa je bil pri tem premalo preračunljiv, kajti je nekoliko je zavil na levo stran in zadela otroka, ki je utrpel hude poškodbe. Po cesti iz Dravograda proti Slovencem Gradcu je vozil tovornjak Janko Kristan. V nepredvidnem ovinku v Meži mu je nedolga priredila pred vozilo šestletni Janez Tršič in nesreča je bila netožljiva. Hudo poškodovanega otroka so takoj odpeljali v bolnišnico.

Tovornjak s prikloleto, na katerem je bilo okrog 25 ton lesa. Na njen poslednji del so bomo spremili v nedeljo dop. 13. aprila v Sodražico.

Zaujeli sinovi Feliks in Jakob, hčere Marija, Schmidt, Franja Vesel, Ivanka Ahčin, Anica Adamič in Gabrijela Janič, snaha Ela, Fani, Milka, Zvezka K. Ahčin, dr. Janič, vnučki ki in pravnuki.

Urslu Levtic roj. Lovrencic. Na njen poslednji del so bomo spremili v nedeljo dop. 13. aprila v Sodražico.

Zaujeli sinovi Feliks in Jakob, hčere Marija, Schmidt, Franja Vesel, Ivanka Ahčin, Anica Adamič in Gabrijela Janič, snaha Ela, Fani, Milka, Zvezka K. Ahčin, dr. Janič, vnučki ki in pravnuki.

Urslu Levtic roj. Lovrencic. Na njen poslednji del so bomo spremili v nedeljo dop. 13. aprila v Sodražico.

Zaujeli sinovi Feliks in Jakob, hčere Marija, Schmidt, Franja Vesel, Ivanka Ahčin, Anica Adamič in Gabrijela Janič, snaha Ela, Fani, Milka, Zvezka K. Ahčin, dr. Janič, vnučki ki in pravnuki.

Urslu Levtic roj. Lovrencic. Na njen poslednji del so bomo spremili v nedeljo dop. 13. aprila v Sodražico.

Gledališke novosti

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE. MARIONETE. Levstikov (Santjakovski) trg št. 2. Sobota, 12. aprila, ob 17: L. Novy-V. Tauer: Moja in Zivalis. Nedelja, 13. aprila, ob 11 in 15: J. Pengov - N. Simončič: Zlata ribica.

ROČNE LUTKE. Resljeva c. 36. Nedelja, 13. aprila, ob 17: W. Karsch - J. Pengov: Težave petišiljske mame. Prodaja vstopnic vsak dan od tojka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36 (tel. 32-029) od 10. do 12. ure in pol ure pred pričetkom predstave pri gledališki blagajni.

SENTJAKOVSKO GLEDALIŠČE v Ljubljani, Mestni dom. Sobota, 12. aprila, ob 20: Br. Nušič: Zalužiči ostale, komedija. Izven. Zadnja večerna uprizoritev. Nedelja, 13. aprila, ob 16: Br. Nušič: Zalužiči ostale, komedija. Popoldanske predstave. Izven. Ob 20: A. Keren: Ambasador, veseliga. Večerna predstava. Izven.

Na nedeljsko popoldansko predstavo opozarjamo vse okoliške obiskovalce. Za obiskovalce, ki pri zadnji nedeljski popoldanski uprizoritvi komedije Zalužiči ostale niso dobili več vstopnic, jih bomo rezervirali do nedelje do 11. ure pri blagajni v Mestnem domu. Predprodaja vstopnic v Mestnem domu, rezervirane telefon 32-069.

V nedeljo, 13. aprila, ob 20. uri bo v Eksperimentalnem gledališču v Krizankah gostoval gledališče »Oder 57« s komično dramo »Učna ura« sodobnega francoskega dramatika Eugéna Ionesca. Predstava se v prodaji danes od 10. do 12. in jutri dve uri pred začetkom pri blagajni v Krizankah. Rezervacije po tel. 32-011.

KUD A. T. LINHART - ODER 57 ponovi 13. aprila ob 20. uri v dvorani KUD Ivan Rob v Hrenovi ulici na Zabljaku uspešno anti-dramo Eugéna Ionesca »Plečasta pevka«. Delo je režijsko pripravil Janez Cuk, sodelujejo pa M. Semetova, M. Jerajeva, M. Kenda, J. Hočevar, scena Ing. M. Lipušič. Vstopnice so v prodaji pri putniku in uro pred pričetkom predstave pri gledališki blagajni.

KONCERTI. Akademija za glasbo vabi ljubitelje glasbene umetnosti na Inter-nalni koncert na Klavirski, ki ga bo imela danes, v soboto ob 13. uri, embalistka Li Stadelmann. Koncert bo v mali dvorani Filharmonije. Vstopnice ni.

V ponedeljek, 14. aprila koncert za rumbi zabavni zbor. V 20. uri v Zdravkovi iz Beograda, solist Freddy Došek iz Zagreba. Na sporedu: Beethoven, II. simfonija; Bejlsnik, Concertino v d-molu za klavir in orkester; Respighi, Rimске sinije.

RADIO. SPOROČILA ZA SOBOTO. Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00, 22.55.

Malolletni

SLIKE ZA LEGITIMACIJE izdela najhitreje FOTO HOLYSKI, Cankarjeva 2. FOTO HOLYSKI se priporoča za vsa fotografiska dela v ateleju in na terenu. Fotografiramo posve, kjerkoli želite. Telefon 32-99.

MAJŠKA NATAKARICA išče službo, lahko tudi v kakšni manjši gostilni. Ponudbe pod »Izvežbanas« v ogl. odd. 7663-1.

BRIVSKO FRIZERSKO POMOČNICO sprejemam takoj. Hrana, stanovanje v hiši. Naslov SP Celje. 7510-1.

PRIDNO DEKLE vajeno nekoliko kuhinjske in drugih gospodinskih del. Dobi službo, plača po dogovoru. Naslov v ogl. odd. 7500-1.

DAMSKE ČRNE SALONARJE št. 34 in letno obleko za malo po prodajni. Prešernova 29/I. 7640-1.

MOPED »KOLIBRI« perfekten s prevoženimi 2300 km prodaj. Bitenc Ivan, Tacen 14 pri Ljubljani. 7633-4.

MOTOR DKW 200 ccm, dober, prodaj. Savsko nabrežje 2. Jesenice. 7653-4.

GAJANTERIJA ŠOŠTANJ. ugodno prodajo. ELEKTROMOTOR »SKOFJA LOKA« jakosti 3,30 KW, 0/min 1440, ELEKTRO DINAMO »AEG«, tipa HN 40, W 220, A 16, KW 3, STROJ ZA SKOBLANJE (šeping), hod pomične glave 200 mm, koč mize 250 mm, težina 120 kg. 1934-R.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij podjetja. »SLIKOPLESK«, Maribor, Tržaška c. 44, p. p. 37. 1920-R.

KEMIKA - LABORANTA (-KE) razpisuje mesto. Pogoj: srednja tehnična šola; v poštev pridejo tudi mlajše moči. Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe po dogovoru. Ponudbe pošljite pisмено ali se oglašite osebno najkasneje do 30. aprila 1958 upravi podjetja. »SLIKOPLESK«, Maribor, Tržaška c. 44, p. p. 37. 1920-R.

DANES

LJUBLJANA. Drama ob 14.30: Kreft »Krajnski komedijanti«. Zaključena predstava za nižjo gimnazijo iz Prske in osnovna šola iz Trbovelj. Ob 19.30: Zmavc »V pristanu so orohove lupine«. Abonma G. (Preostale vstopnice v prodaji.) Opera ob 19.30: Donizetti »Lucia Lamarmorenska«. Abonma red U.

Mestno gledališče ob 20: Kulund-ziv »Urode«. Abonma Sobota-kolektiv. Sentjakovsko gledališče, Mestni dom, ob 20: Br. Nušič »Zalužiči ostale«, komedija. Izven. »Svoboda« - Vič ob 20: Manners »Feg, srček moj«. - Gostovanje prometnega društva »Poštari« iz Ljubljane. Režija Lojze Drenovec.

Mestno lutkovno gledališče, Levstikov trg 2, ob 17: L. Novy - V. Tauer: Moja in Zivalis. KINO. SPOROČILA ZA SOBOTO. KINO »UNION«, francoski film »L'AMOUR ET LA MORT«. Predstave ob 16, 18 in 20. Ob 10 matineja nemškega filma »V tovarni avtomobilov Volkswagena«. Ob 22 predprejerna amer. barvnega filma »GOSPODAR BALLANTRAE«.

KINO »KOMUNA«, ital. film »L'AMORE È DUE«. Tednik F. N. 13. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. KINO »SLOVENSKE«, amer. film »PTUŠTOLOVSCINE«. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. KINO »VICA«, prem. franc.-špan. barv. filma »MLIN LJUBEČNI«. V glav. vlogi Carmen Sevilla in Misha Auer. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

KINO »SISKA«, sovj. barv. film »VISAŠA«. Tednik F. N. 15. Predstave ob 15, 17 in 19. Ob 21. predstava vseh amer. barv. filma »GOSPODAR BALLANTRAE«. Prodaja vstopnic v vseh kinematografih od 9 do 11 in od 14 dalje.

MLADINSKI KINO »LM«, kotičkovski 8. jug. film »LAZNI KAR«. Predstavi vsak dan ob 10 in 15. TRIGLAV - ameriški barvni film »BRODVAJSKA USPAVANKA«. Tednik. V glavni vlogi: Doris Day in Gene Nelson. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15. KINO »LITOSTROJ«, angl. barv. film »ZVEZDA INDIJE«, tednik št. 14. Ob 18 in 20. Predprodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.

SENTVID »SVOBODA«, angl. barv. film »HOLYWOOD«, ob 17. Predstava ob 18 odpade zaradi nastopa glasbene baletne šole »Svoboda«. GUNCLJE: sovj. barv. film »SAM-PION SVETA«, ob 17 in 19.30. VEVC: angl. barv. film »CLOVEK, KI JE LJUBIL RDEČELASKO«. ZADOBROVA: amer. film »NA RAZFOTJU«, ob 20. CRNUCE: Predstava odpade zaradi igre. DOMZALE: amer. barv. film »CAJ ZA DVA«, ob 18 in 20. KAMNIK »DOM«, - franc. cinem. film »GOUBIAH«.

Avtopromet Kranj. RAZPISUJE DELOVNA MESTA sekretarja ali sekretarke podjetja. Z USTREZNO KVALIFIKACIJO. ZAZELENA JE PRAVNA FAKULTETA ALI NAJMANJ 5 LET PRAKSE NA USTREZNEM POLOZAJU; več avtobusnih šoferjev „D“ kategorije. PISMENE PONUDBE POSLJITE UPRAVI PODJETJA. - NASTOP SLUŽBE JE MOGOČ TAKOJ. - PLAČA PO DOGOVORU. STANOVANJ NIMAMO. 1935-R.

Kamnoseško podjetje. »Marmor« v Ljubljani, Resljeva 38 sprejme kvalificirane kamnoseke in delavce ki imajo veselje do priužitve dela na strojih za obdelavo marmorja. 1951-R.

»ELEKTROTEHNA«, elektrotehnično podjetje, Ljubljana, Zarnjeva 33 sprejme v službo REFERENTE prodajnega in nabavnega oddelka (lahko začetnik); TRGOVSKE POMOČNIKE in POMOČNICE (tudi v priužitvi); STROJEPIŠKE in SKLADIŠČNE DELAVCE. Plača po tarifnem pravilniku. - Prošnje z navedbo šolske izobrazbe in dosedanjih zaposlitev pošljite na upravo podjetja. 1898-R.

Večje industrijsko podjetje v LJUBLJANI razpisuje prosta delovna mesta: 1. ŠEFA FINANČNEGA KNJIGOVODSTVA z dovršeno srednjo šolo in daljšo prakso v industrijskih podjetjih na enakem ali sličnem delovnem mestu. 2. KNJIGOVODJO V OBRACUNU PROIZVODNJE z nekaj prakse in ustrezno šolsko izobrazbo. 3. SKLADIŠČNIKA za skladišče pomožnega materiala z nekaj prakse in ustrezno šolsko izobrazbo. 4. STROJEPIŠKE IN ADMINISTRATORJE za računovodstvo z dovršeno administrativno šolo in nekaj prakse. 5. REFERENTA za splošne zadeve z večletno prakso v splošni administraciji. 6. 3 VARNOSTNE TEHNIKE za obrate izven mesta z večletno prakso v proizvodnji in srednjo strokovno izobrazbo (STŠ). Kandidati morajo imeti obvezno predpisano šolsko izobrazbo, sicer pa toliko več prakse. - Nas'op službe 1. maja ali po dogovoru. Plača po tarifnem pravilniku podjetja. Pismene ponudbe z opisom dosedanje zaposlitve pošljite na naslov, ki ga dobite v oglasnem oddelku. 1954-R.

ARGO. 4 porcije: ARGO GOVEJA JUHA 60 DIN, ARGO GOBOVA JUHA 60 DIN, ARGO FIZOLOVA JUHA 40 DIN, ARGO GRAHOVA JUHA 40 DIN. ARGO, tovarna živilskih in kemičnih proizvodov, IZOLA.



Kaj takega se še ni pripetilo hollywoodskim filmskim producentom! V neki angleški reviji so zagledali gornji posnetek 17-letne Rose Dolma. Strokovnjaško so ugotovili, da ima lepota s slike prav vse, kar potrebujejo. Torej so ji poslali ponudbo. Toda — Rosa je odklonila! Pravi, da ne zna igrati in da je raje dober fotografski model kot slaba igralka...

Irgovina s sužnji

»United Press« poroča, da more v vzhodnem Peruju vsakdo kupiti otroka za 12 dolarjev, močnega delavca pa za 250 dolarjev. Peruanske oblasti si sicer prizadevajo, da bi izkoreninile trgovino s sužnji, vendar to ni lahko. Ta posel cvete zlasti v odročnih pragozdovih, ki so brez prometnih zvez. Kdor potrebuje sužnje, oboroži nekoliko domačinov — Indijancev — in jih pošlje v gozdove z nalogo, da mu pripeljejo določeno število sužnjev. Lovci poiščejo naselja gozdnih Indijancev, pobijejo stare ljudi in majhne otroke, vse ostalo pa prodajo belim kupcem.

Pločevina v barvah

Nekatere tovarne izdelujejo pločevine v različnih barvah. Nova vrsta pločevine ohrani vse mehanske lastnosti klasične pločevine. Za sedaj jo izdelujejo v beli, rdeči, rjavi, rumeni ter zeleni barvi. Bistvo novega procesa je v tem, da barvo valjajo s pločevino. Tako dobijo pločevino, ki ni samo lepa, temveč tudi popolnoma neobčutljiva za rjo.

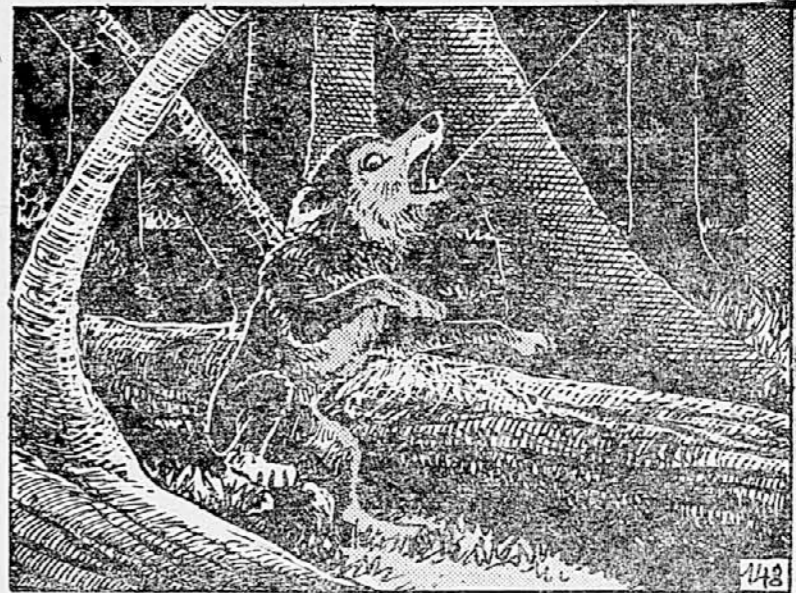
»Počno delo« nogami

Petintridesetletna Magica Vladaj iz hrvaške vasi Cehovec je prišla na svet brez obeh rok. Se kot otrok se je naučila opravljati veliko del z nogami — celo pisati zna z desno nogo. Tudi hrani se sama. Njeni rovaščani zelo cenijo vezena rube in namizne prte, ki jih izdeluje Magica Vladaj. Kdor vidi njeno »ročna« dela, si ne more zamisljati, da je to v resnici narajeno z nogami.

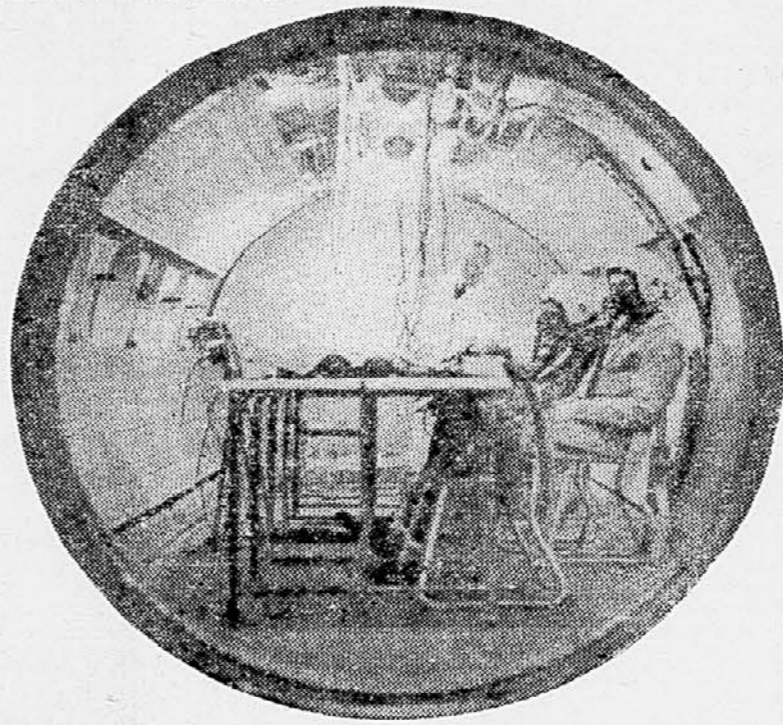
Človekova vzdržljivost

V Franciji so pred nedavnim organizirali medicinsko-fiziološki center, kjer proučujejo, kakšne hitrosti, pospeške in višine more prenesti človeško telo. Ustanova je ob robu vojaškega letališča v Brétigny-sur-Argèzeju v manjši palači, podobni vojaškim bolnišnicam ali šolam. Sem prihajajo piloti, tehniki, zdravniki in bolničarji. Več sto pilotov je že zapustilo center s spričevalom, da so »zelo sposobni«. Vsak dan prihajajo novi mladi letalci. Vsak letalec, ki ga preizkušajo, mora iti najprej v višinsko celico, v kateri ustvarijo umet-

J.O. CURWOOD
BAREE
RIŠE: MIKI MUSTER



148. Ubogi Baree se nikakor ni mogel osvoboditi, čeprav je divje renčal in se krčevito otepal. Obupno se je boril za prostost in tanka žica se je že skoraj utrgala. Pa je glasove borbe zaslišal McTaggart. Spoznal je, da se v zanko ni ujel zaico. To bo volk ali ris, je pomislil, pograbil odcje in kol ter stekel proti nastavljeni zanki.



Na sliki vidimo zadnjo kontrolo instrumentov v poskusni kabini pred »poletom« poskusnega letalca v višino 35.000 metrov

Propadanje kokosovih palm

Ze od leta 1928 dalje se na otoku San Miguel v Filipinskem otočju brezuspšno borijo proti boleznim, ki uničuje kokosove palme. Bolezen se prične na spodnjih drevesnih listih, kjer se pojavijo rumene pege. Te se širijo, listi porjavijo in odpadejo. V enem letu je drevo golo. Ljudje pravijo tej bolezni »cadang-cadang« kar pomeni »umreti«. Znanstveniki so jo imenovali »rumeni molj«, vendar ni doslej nihče vedel, kaj pravzaprav je in kako se prenaša.

Cadang-cadang je uničila vse kokosove palme na otoku San Miguel, razširila se je v južnih pokrajinah Luzona in ogroža že severni del tega otoka. Posušilo se je več kot 7 milijonov dreves, kar pomeni letno 14,7 milijonov dolarjev škode. — Nevarnost je, da bi bolezen zajela še druge otoke. Kako strašna posledice bi imele, še nadaljnje širjenje bolezni za filipinsko gospodarstvo, si lahko zamislimo, če vemo, da je na otokih 165 milijonov kokosovih palm in da je več kot 8 milijonov ljudi neposredno odvisnih od pridelka in predelave kokosovih orehov. Kokosov oreh je najvažnejši izvozni predmet teh dežel.

Sedaj so filipinski znanstveniki s strokovnjakom organizacije FAO natančno proučili bolezen. Ugotovili so, da jo povzroča neznan virus, ki ga prenašajo žuželke. Na vsakem drevesu je najmanj 100 raznih vrst žuželk in vsako vrsto morajo proučevati posebej.

Po sedanjih načrtih nameravajo zbrati semena različnih vrst kokosovih palm iz vsega sveta, jih vsaditi na poskusni postaji ter preizkušati njihovo odpornost proti bolezni »cadang-cadang«.

To je dolgo in drago zdravljenje, ki pa je nujno potrebno. Strokovnjaki so predlagali, da bi predpisali na izvoz kopre poseben davek, ki bi šel v sklad za obnovo in zdravljenje kokosovih plantaz.

Epidemija v Švici

V Val Ferretu (Švica) je zbolelo nad polovico vseh ovac, koz in goveje živine za maltsko vročino. Okužba se je razširila tudi na ljudi. Da bi omejili epidemijo, so morali zaklati vso govejo živino, koze in ovce cele pokrajine.

no iste pogoje kot v višini 35.000 m. Temperatura je 80 stopinj pod ničlo. Vsakega pilota seveda oblečejo v posebno hermetično obleko, na glavo pa mu pritrjuje posebno ploščice, povezano z različnimi instrumenti, ki beležijo fiziološke spremembe na letalcu v kabini. Zunan pa

Umetno zorenje

S posebno zmesjo plinov, pri kateri je najvažnejši etilen, dosežejo, da dozori paradiznik v 3 do 4 dneh, medtem ko bi sicer potreboval 15 dni. Umetno dozoreli paradiznik se po ničemer ne razlikuje od naravnega zrelega. Plini delujejo na encime v plodu tako, da pospešijo proces zorenja. V zmesi dušika, ogljikovega dioksida in kisika ohranijo plodove sveže zelo dolgo celo pri sobni temperaturi, pri kateri bi sicer segnili. To metodo že uspešno uporabljajo v mnogih državah.



Deček nabira zrele kokosove orehe z zdravega drevesa

Od vsepovsod

VARŠAVA — Od 1. do 8. junija bo v Varšavi mednarodni sejem knjig, na katerem bo sodelovalo 52 razstavljalcev iz tujine, ki zastopajo osemsto založniških podjetij z okrog 35.000 deli. Poljsko bo zastopalo 41 založnikov z 10.000 knjigami. Letošnji sejem knjig bo precej večji od lanskega, na katerem je bilo razstavljeno 21.000 tujih del in 6000 poljskih knjig. Razstavljene knjige bodo v glavnem s področja znanosti in tehnike, ki so bile izdane v zadnjih dveh, treh letih. Na sejm bo razstavljalo tudi nekaj jugoslovanskih založniških podjetij.

BUKAREŠTA — Po večdnevni brezuspšni napori in borbi z morskimi stihijo je morala posadka motorne ladje »Soča«, ki je v noči med 20. in 21. marcem nasedla v plitvini pred Mangalijo pri črnomoškem pristanišču Constanca, opustiti nadaljnja reševalna dela. Jugoslovanska ladja, močno poškodovana, leži še vedno v bližini rumunškega pristanišča. Vseh 17 članov posadke pa se je rešilo brez poškodb.

»Soča« je last Jugoslovanske svobodne plovbe iz Splita, vozila pa je na progji Jadran—Crno morje. Njena nosilnost je bila 750 ton, zgrajena pa je bila leta 1954 v reških ladjedelnicah.



149. Prva McTaggartova misel je bila: »Volk! Odvrnel je odcje in dvignil kol. Če bi takrat oblaki zakrili mesec, Bareeju ne bi bilo več rešitve. V mesečini pa je McTaggart opazil Bareejevo belo zvedro in bele obrabljeno uho. Spustil je že dvignjeni kol na tla — psa vendar ne bo pobijal. Pograbil je odcje in se približal ujetniku.



150. Čez pol ure je Baree ležal ob McTaggartovem ognju tesno povit z jermeni v odcje. Iz katere je gledala le njegova glava. Niti premakniti se ni mogel. Nekaj korakov oddaljen si je McTaggart izpiral kravno roko. Tudi z vratu mu je polzel droben rdeč potoček. Jezno je gledal ujetnika in ga zmerjajoč preklinjal: »Ti hudč! malč!«

DROBIZ

V LETIH 1943 DO 1955 se je rodilo v Zahodni Nemčiji 67.153 »okupacijskih novorojčkov«. Očetovstvo si delijo pripadniki ameriške vojske (50,7%), Francozi (13%), Angleži (12,3%) in drugi narodi. Mulatskih otrok je 7%.

V AVSTRIJI je med 50letji 4,5% žensk. Med vsemi prometnimi nesrečami so pa le za 3,3% krive žene za volanom. Še bolj nevarne so pa ženske, kadar hodijo peš, ker so povzročiteljice 64% nesreč, kjer so krivi pešci.

V KRAKOVU sta se rodili slamski dvoječel. Zrakčeni sta sprejela. Vsaka ima svoja pluta, svoje srce in svoja prebavila. Zdravniki so ju hoteli operirati, vendar to ni bilo mogoče, ker imata skupna jetra.

Ali veste ...?

— da je slovit ameriška jetnišnica Sing-Sing dobila ime po Sinck-Indijancih, ki so živeli prvotno ob Hudsonu?

— da bodo na državnem posestvu Belle redili ovcje do 110.000 svinj na leto? Ze sedaj so povečevali veliko pozornost vzreji svinj, povečanje ustreznih objektov pa jim omogoča, da bodo se razširili dejavnost.

— da so imeli v starem Peruju poseben način pisave — z vozli? Na vrstico so naredili vozle, v določeni razdalji in določeno število ter v različnih barvah. Taka pisma so imenovali v domačem jeziku equip-pus.

— da pojé krz v enem dnevu toliko hrane, kolikor je sam težak, medtem ko sne paték za en obrok 15-kratno težo svojega telesa?

JERZY ANDRZEJEWSKI

Debel

DAMANT

»Veličastno!« je glasno zaklical Kotowicz. »Niti besedice. Poloneza po pari. Gigantski spreved! Narodna feerija! Kdo je proti? Nihče ni proti. Proglašam enodušno složnost. Živela složnost!«

»Sijajno! Izvrstno!« se je razleglo odobravanje s ploskanjem.

Kotowicz se je z nekaj urnimi poluobrati vsega telesa pomaknil na kraj parketa. Pogledal je na muzikante. Bili so pripravljeni. Mladi pianist ga je gledal ves navdušen.

Edinole Hanka Lewicka ni prav vedela, za kaj gre. Hotela je plesati dalje. Kar naprej je s pridvignjeno obleko nemirno prebirala z nogami in se zvijala v bedrni. Njen dekliški obrazek je bil do bolečine napet od te želje po plesu.

»Zakaj ne ploskate?« je z neprisebnimi očmi pogledala po tovariših. »Ploskajte, primaruha!«

Puciatycki jo je objel okoli pasu.

»Pri polonezi, detece moje,« je zategnil nosljajoče, »se ne ploska.«

»Kaj pa se dela?«

»Boš že videla.«

»Jaz bi rada plesala,« se je pritožila po otročje.

Swięcki ji je začel šepetati na uho.

»Res?« se je razveselila. »In plošče imaš?«

»Psst!«

»Torej začenjamo!« je zaklical Kotowicz. »Zastor gor. Sijajno, izvrstno. Mojster Seiffert, prosim, pridite sem k meni.«

Ta je ne s čisto trdnim, toda plesnim korakom prihitel na parket. Razleglo se je ploskanje. Začel se je priklanjati kakor pred nastopom.

»Mojster Seiffert in jaz,« je Kotowicz povzdignil glas.

»bova vodila polonezo. Mojster, prosim, stopite k meni. Sijajno! A sedaj bom klical pare. Un moment. Gospe in gospodje! Neverjeten, bleščeč sijaj. Bliski navdihnjenja. Prvi par: gospod minister Swięcki, gospa grofica Roza Puciatycka.«

»Iz Chwaliboge,« je vzkliknil Weychert.

Stefka, ki je stala v ozadju dvorane, je stopila na stol.

»Pridi sem,« je pomignila tovarišici, »morava videti to grofico. To ti je cirkus! Lej jo, lej jo, kakšna prekla...«

Ko se je poklicani par pojavil na parketu, ga je ostala družba pozdravila s ploskanjem. Tudi Slomka je navdušeno ploskal. Swięcki se je Puciatycki udvorljivo priklonil.

»Gospa, počaščen sem...«

»Naslednji par!« je klical Kotowicz. »Gospod grof Puciatycki, kraljica pesmice, gospa Hanka Lewicka.«

»Treba bi bilo Lodo,« je izjecljal Seiffert.

»Tretji par: gospod podžupan Weychert, najslavnejša plesalka, Loda Kochańska.«

Poklicani so hihitajoč in opotekajoč se prihajali na parket med odobravanjem tistih, ki so čakali, da pridejo na vrsto.

»Naslednji: gospod major Wrona...«

»Ni ga!« so se razlegli glasovi. »Ostal je.«

Zares, Wrona in Teležynski sta bila edina, ki se nista pridružila družini. Ostala sta v baru.

Wrona je dvignil kozareček.

»Na tvoje zdravje. Meni je ime Edek.«

»Meni pa Fred. Na zdravje.«

Wrona je objel Teležynskega okrog vratu.

»Ti edini od vse te svojati si naš dečko. Aristokrat si, ker si pač aristokrat, a vendar!« lahko naš.«

»Aristokracija naj me nekam piše!«

»Daj, da te poljubim. Škoda, da nisi bil z nami v hosti.«

»Bil sem, a ne z vami.«

»Kaj si pa mislil?«

»Škoda, da nisi bil z nami. Kaj hočeš. Se si lahko naš. A tistole tam je vse sama mrhovina,« je pokazal proti dvorani.

Kotowicz je klical nadaljnje pare. Trenutek je hotel dati Pavlicemuz za tovarišico Staniewiczzevo, a ko je videl, kako se stiska k doktorju Drozdowskiemu, je spremeril načrt. Pawlicemuz je pripadla Lili Hańska za njima sta se znašla na parketu odvetnik Krajewski z neprisebno mrmrajočo plavalasko s platinastimi lasmi in nazadnje Drozdowski — Staniewiczzevo. Kotowicz je bil ves prevzet. Kakšna izena! Kakšna poloneza!

»Grom in strela!« je zagrmel z najmočnejšim glasovi. Orkester! En avant! Pozdravimo dan!

Ob bučnih zvokih orkestra, v polmrazu, za veličastno gestikulirajočim Kotowiczem in Seiffertom so se odpravili pari med muzicami proti izbedu. Za njimi so se v neki razdalji začeli prerivati natakariji ter vzburjene in hihitajoče se pami-valke. Tudi Slomka se je zibal za njimi.

Orkester je napačno grmel z vsemi instrumenti. Edinole pianist je tolkel na klavir nezmotljivo in s tako silo, kakor da ga hotel razbiti. Ritem, ritem. Ritem je storil svoje. Pari so se raztegnili v dolg spreved in togo, malo poskakajoč in pregibajoč se kako lutke od daleč za drugim, delajoč enake gibe in strmeč nekam predse z osteklenelimi očmi, ki niso videle ničesar.

Počasi, enako kakor se je spreved poloneze obenem z množico, hitečo za njim, bližal izhodu, se je dvorana praznila. Ko je bila že popolnoma prazna, se je izmed muzic nenadoma pojavil Pleniaček, ves povajljan in raztrgan, še zmeraj popolnoma pijan, dasi je bil nekaj ur prespal. Opetekajoč, gestikulirajoč po ritmu poloneze, poskakajoč in pozibavajoč se je prekoračil prazni parket in se odpravil za drugimi.